

Szakmai, szakmódszertani, pedagógiai és pszichológiai tantárgyak tartalma és aránya az angol, finn, holland és német tanítóképzésben.

A bolognai folyamat

A bolognai folyamat célja az európai felsőoktatás ésszerű harmonizációja. A Bolognai Nyilatkozatot aláíró országok (1999-ben 29 és később újabb tizenhat) önként vállalták, hogy felsőoktatás-politikáikat összehangolják. A folyamatba bekapcsolódó államoknak (jelenleg 33 ország) 2010-ig ki kell építeniük az új képzési rendszert, 2005-re pedig jelentést kell készíteniük, miként haladnak az átállással. E folyamat eredményeképpen az egyes országok felsőoktatási rendszerei egy nagy, európai rendszer, az Európai Felsőoktatási Térség részeivé válhatnak.

A Bolognai Nyilatkozat közös európai problémákra keresi a közös európai választ.

Legfontosabb célkitűzései közé tartozik a könnyen áttekinthető és összehasonlítható oklevelek rendszerének bevezetése; az alapvetően két fő cikluson alapuló felsőfokú képzési rendszer, illetve a mobilitást segítő kreditrendszer bevezetése; a hallgatói és oktatói mozgásszabadság elősegítése; összehasonlítható kritériumok és módszerek kifejlesztése által az európai együttműködés támogatása a minőségbiztosítás területén, valamint az európai érdekek és értékek megjelenítése a felsőoktatásban.

A Bolognai Folyamatban jelenleg 45 ország vesz részt, köztük mind a 25 EU-tagállam megtalálható.

Az Európai Unió oktatáspolitikája bátorítja és ösztönzi a nemzeti képzési rendszerek közeledését, mert ez biztosítja, hogy a közösségi állampolgárok bármelyik tagállamban akadálytalanul továbbtanulhassanak, illetve munkavállalóként, vállalkozóként kamatoztathassák megszerzett ismereteiket, szakképzettségüket.

Az új képzési rendszer három egymásra épülő képzési ciklusból áll. Az első képzési szint az **alapképzés**, mely 6-8 féléves. A **mesterképzés** 2-4 féléves (kivéve a tanárképzést, amely 5 féléves), s ennek szintén két kimenete van: a munkaerőpiac, illetve a **doktori képzés**, amely a tudományos fokozat megszerzésére készít fel, és e képzési piramis csúcsát jelenti.

A pedagógusképzésben lényeges változás várható. A közoktatás 5–12 (13) évfolyamán való oktatásra feljogosító tanári képesítés a képzési terület szerinti bemenetre építve – az első ciklusú képzést követően – a második ciklusban szerezhető. Ebből következően folyamatosan

megszűnik a párhuzamosan egymás mellett élő, ugyanazon szakon folyó egyetemi és főiskolai szintű képzés. 2006-tól a pedagógus szakok közül az óvodapedagógus, tanítóképzés és konduktorképzésben közös bemenetre építve tanító, óvodapedagógus vagy konduktor szakon az első ciklus szerinti alapfokozatot és tanító, óvodapedagógus illetve konduktor szakképzettséget nyújt. A tanárképzés pedig a mesterképzésben eredményez tanári szakképzettséget.

Tanítóképzés Magyarországon (EURYBASE)

A tanítóképzés az egységes szakrendszerű oktatásban az alapfokú nevelés-oktatás szakaszának 1-6 évfolyamára készít fel oly módon, hogy elsajátítja az 1-4 évfolyam valamennyi műveltségi területének: az anyanyelvi, társadalomtudományi, természettudományi, matematikai, zenei, vizuális és testi nevelés-oktatás készség, képesség fejlesztő feladatainak és egy kötelezően választott műveltségi területen az 5-6 évfolyam feladatkörének is az ismereteit.

A képzési idő 4 év, 240 kreditpont, 3200 tanóra. Az általánosan művelő pedagógiai, pszichológia, társadalomismeret, idegennyelvi, informatikai ismeret és az 1-4 osztályban való tanításra felkészítő (magyar nyelv és irodalom, matematika, természetismeret, ének-zene, vizuális nevelés, informatika, technika, családi, háztartási, gazdasági ismeretek, testnevelés) műveltségi terület és ezek tantárgypedagógiai tanulmányainak aránya 83-85% (az utóbbi javára). Az 5-6 osztály feladataira felkészítő, kötelezően választott műveltségi terület aránya (már csak) 15-17%. A teljes képzési idő 15-20%-a a gyakorlati képzésre fordított idő. Utolsó évben az összefüggő iskolai gyakorlat időtartama 8-10 hét.

A tanítóképzésben nemzetiségi tanító szakon is folyik képzés. Sajátos tanító szak a mozgássérültek konduktív neveléssel történő fejlesztésére irányuló 3332 órás képzés, amely egy magánintézményben folyik.

Konkrét jogszabályi háttér

A felsőoktatásról a 6.3. pont szerint az 1993. évi LXXX. felsőoktatási törvény rendelkezik. E törvény rendelkezései az irányadók a pedagógusképzés területén is. Külön a pedagógusképzésre vonatkozóan nincs e törvényben rendelkezés.

A pedagógusképzésben is az egyes szakok végzettségi és szakképzettségi követelményeit a kormány rendeletek (kormányrendeletek a képesítési követelményekről) határozzák meg.

Az alap- és mesterképzési szakok képzési és kimeneti követelményeiről 15/2006. (IV. 3.) OM rendelet rendelkezik. ¹

Felvételi követelmények

A pedagógusképzés nem tartalmaz sajátos, a felsőoktatás többi szakjától eltérő felvételi követelményeket.

A felvételi követelményekről a Felsőoktatási Információs Központ ad tájékoztatást. ²

A pedagógus-szakvizsga képesítési követelményeiről szóló 41/1999. (X. 13.) OM rendelet módosításáról, 20/2001. (VI. 30.) OM rendelet. ³

Oklevél kiadása

Az 1993. évi LXXX. felsőoktatási törvény és a képesítési követelmények egyaránt szabályozzák az oklevél kiadásának feltételeit. Ehhez legalább háromtagú vizsgabizottság előtt záróvizsgát kell tenni. A záróvizsgára bocsátás feltétele az intézmény tantervi követelményeinek teljesítése és a bírálattal elfogadott szakdolgozat, amelyet a záróvizsgán kell megvédeni. Emellett szóbeli részből áll a záróvizsga. Az eredmények értékelési módját szintén a képesítési követelmények határozzák meg. (EURYBASE, 2004/2005)

A magyarországi tanítóképzés egy korszakhatárhoz érkezett, a tanítóképzés a felsőoktatás szerves része lett, írja Hunyadi Györgyné. Mindazoknak a felkészítése jelentős feladat, akik professzionálisan foglalkoznak e korosztály nevelésével, tanításával.

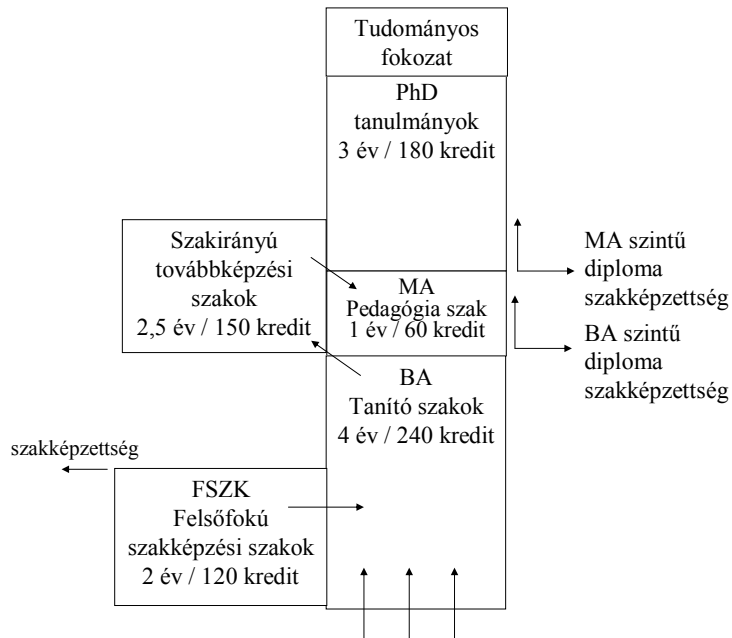
Megváltozott a képzés időtartama is: az *1995/96-os* tanévben tanulmányaikat kezdő hallgatók már a *négyéves főiskolai szintű tanítóképzés* keretében kaptak oklevelet. Ezzel a tanítóképzés formailag-jogilag és lehetőségeit tekintve elvileg egyenrangú partner lett a pedagógusképzés rendszerében.

Magyarországon a tanítóképzés érdeke kettős: egyrészt megőrizni az eddig kivívott értékeket, másrészt kiaknázni az integrált intézményekben zajló több ciklusú képzésben rejlő új lehetőségeket. (Hunyadiné, 2004)

A bolognai reform a tanítóképzés szempontjából előnyös folyamat, jegyzi meg a szerzők *A tanítóképzés az integrált felsőoktatásban* című tanulmányban. Az oktatáspolitikai elgondolások nem bontják meg a négyéves tanítóképzés idői kereteit, ugyanakkor megnyitják az alapszakon végzett tanítók előtt a szakmai továbbhaladás útját a mester szintű pedagógiai szakon, sőt az erre épülő doktorképzésben. A szakterület képviselői 2002. decemberében

elfogadták azt a tervezett képzési modellt, amelyet azután a Nemzeti Bologna Bizottság is akceptált, s a kormánynak is elfogadásra ajánlott.

3) Perspektívák I.: a többciklusú képzés

(Dr. Hunyadi Györgyné, (2004): *Tanítóság, szakma, mesterség, hivatás.*)

E modell lényege (s a szakághoz tartozó többi szakkal közös eleme), hogy az általános és a szakképzés 8 féléven keresztül párhuzamosan zajlik. Az alapszakon (BA) kiadott oklevelek tartalmazzák a szak profiljának megfelelő szakképzettség megjelölését is. A 240 kredites, oklevéllel záruló alapszak elvégzése után közvetlenül vagy visszatérően, illetve a gyakorlati tevékenységgel párhuzamosan a tanulmányok két irányban folytathatók: az alapszakra épülő, újabb szakképzettséget adó *szakirányú továbbképzési szakokon* vagy az ugyancsak a (tanítói) alapszakra épülő *mester szintű (MA) pedagógia szakon*. Ezután nyílik lehetőség az elméleti munka iránt is érdeklődő, kutatásra is alkalmas pedagógia szakos tanítóknak a mindenkire érvényes szabályok alapján *doktori (PhD) fokozat* megszerzésére. (Hunyadi, 2004)

Felmerül a kérdés, hogy milyen szakmai feladatok fogalmazódnak meg a pedagógusképzés számára. Az Oktatás és képzés 2010 munkaprogram második szakasza az Európai Tanács 2004-ben elfogadott Időközi Jelentésének¹ megállapításaiból indult ki. (Milotay, 2004/2005)

Az OECD „Teachers Matter” címen nemrégiben publikált vizsgálata kimondja, hogy elengedhetetlen a tanári pálya vonzóvá tétele, amire az Európa Unió minden országában szükség van, hiszen az oktatás és képzés sikeressége a megfelelően képzett és motivált tanárokon múlik. A generációváltásnak azonban összhangban kell történnie az egységes európai felsőoktatási térség kialakításával, mert a rendszer átjárhatósága, a mobilitás nagyon fontos, elsősorban munkaerő-piaci megfontolásokból. A következő években néhány országban pedagógushiány, máshol túltermelés lesz tapasztalható, vagy esetleg mindkettő egyszerre jelentkezik, mint Magyarországon. Elengedhetetlen, hogy a pedagógusi pálya karrierszerkezete és munkafeltételei is megváltozzanak, mert a tanárok csak a megfelelő szakmai fejlődési utak biztosításával lehetnek képesek arra, hogy alkalmazkodjanak a társadalomban betöltött szerepük megváltozásához.

Közös európai keretrendszer a tanárok és oktatók kompetenciáira és képzettségére vonatkozóan

(A tanári professzionalizmust és a minőségbiztosítást támogató alcsoportok munkájáról szóló jelentés részlete)

Legfőbb irányelvek

- A tanári és oktatói pályára készülőknek felsőfokú képzésre van szükségük – a tanároké kutatáson alapuló képzés legyen, az oktatóké pedig ennek megfelelő szakmai színvonalon történjék.
- A kompetenciák kérdése az élethosszig tartó tanulás szempontjából vizsgálandó.
- A folyamatos szakmai fejlődés egyének és intézmények kezében legyen partnerségben (tanárok, intézmények, munkáltatók, szülői szervezetek és oktatási hatóságok).
- A mobilitás a szakmai fejlesztés része legyen mind az alapképzésben, mind a szakmai továbbképzésben. A mobilitás az európai hozzáadott érték az optimális tanulási környezet kifejlesztésében.
- Az alapképzés tantervében és programjában érvényesüljön az európai dimenzió.
- Megfelelő szakmai segítséget kell nyújtani a tanárok és oktatók képzéséért felelős szakembereknek.
- Központi európai intézményrendszer támogatása szükséges az európai dimenzió fejlesztésére.

- Fontos az élethosszig tartó tanulás, a koppenhágai nyilatkozat és a bolognai folyamat fő elveinek érvényesülése. (Bollokné-Hunyadi, 2003).

Magyarországon tíz tanítókat képző intézmény található, melyek helyszíne Baja, Kecskemét, Szarvas, Békéscsaba, Kaposvár, Budapest, Szombathely, Nyíregyháza, Győr és Szeged.

A jelentkezők szelekciójára három körben kerül sor. Tavasszal kizáró jellegű alkalmassági vizsgán vesznek részt, melynek tárgya a beszédalkalmasság, a zenei hallás és ének-zene, valamint a testi alkalmasság. Már a felvételi jelentkezési laphoz is kötelező csatolni egy egészségügyi vizsgálati eredményt. A második körben írásbeli felvételi vizsgát tesznek magyar nyelv és irodalomból azok, akik az alkalmassági vizsgán megfeleltek, végezetül szóbeli felvételi vizsga következik magyar nyelv és irodalomból.

Lehetőség van a tanító szakot önállóan és szakpárban is felvenni. A 2004-es felsőoktatási felvételi tájékoztató az alábbi szakokat társítja hozzá: angol, biológia, egészségtan, ének-zene, fizika, földrajz, francia, gyógypedagógia, informatikus könyvtáros, kémia, magyar, matematika, német, német nemzetiségi, olasz, orosz, pedagógia, rajz, román nemzetiségi, szlovák nemzetiségi, technika, testnevelés, vallástudományi és katolikus hittanár. A kétszakos képzés felfutó rendszerű, jelenleg a 3. és a 4. évfolyamban csak egyszakos tanítójelöltek tanulnak.

A tanító szakos hallgatók négyéves képzése rendkívül nagy óraszámban folyik (3200 óra/8 félév), és több tudományágat felölel, hiszen egy tanítónak az általános iskola 1–4. osztályában minden tantárgy oktatására képesnek kell lennie. Ezen túl az egyszakos tanítójelölteknek a második évben kötelező felvenniük egy választott műveltségi területet és képzésük fennmaradó három évében tovább gondozni azt. Ezáltal az általános iskola 5. és 6. osztályában is jogosultak oktatni az adott műveltségi területen. Tíz ilyen műveltségi terület van a Nemzeti alaptanterv (243/2003. XII. hó 17. kormányrendelet) meghatározása szerint: ember és társadalom, magyar nyelv és irodalom, matematika, ember és természet, földünk és környezetünk, művészetek, testnevelés és sport, informatika, életvitel és gyakorlati ismeretek, élő idegen nyelv. A kétszakos tanítójelölt számára az alapképzés órái kötelezőek, és a második szakja veheti át a választott műveltségi terület szerepét.

A tanító szakos alapképzés tantárgyelemei a technika, pszichológia, pedagógia, filozófia, informatika, magyar nyelv és irodalom, matematika, természetismeret, ének-zene, technika,

testnevelés, vizuális nevelés, idegen nyelv. Az alapszakos gyakorlati képzés sokkal erőteljesebb, mint a kétszakos képzés esetén. A hallgatók már az első félévben két nap általános iskolai alsó tagozatos hospitáláson vesznek részt. A negyedik félévtől hármas egység szerint végzik gyakorlatukat: megnéznék egy tanórát, elemzik azt a szakvezető tanár segítségével, és felkészülnek a következő tanóra megtartására. Ez a rendszer egészen a nyolcadik félév végéig folytatódik, a hatodik és hetedik félévben azonban már két-két ilyen hármas egységet töltenek le. Egyéni tanítási gyakorlatuk két féléven keresztül két-két hét (szemben a tanár szakos hallgatók egy-egy hetével), a nyolcadik félévben pedig nyolc hét külső gyakorlaton vesznek részt (szemben a tanár szakos hallgatók négyhetes gyakorlatával). (Tarkó-Benkő, 2005)

A tanítói szak képesítési követelményei (ELTE TÓFK)

A képzési cél:

Olyan pedagógiai szakemberek képzése a cél, akik elméletileg megalapozott ismeretek, készségek és képességek birtokában alkalmasak az általános iskola 1-6. osztályának oktatására, az 1-4. osztályban valamennyi, az 5-6. osztályban legalább egy, az oklevélben megnevezett műveltségi terület feladatainak elvégzésére.

A végzettség szintje:

Tanítói képesítés főiskolai képzés keretében szerezhető, a képzés időtartama 4 év, az óraszám nappali tagozaton 3200 óra.

A képzés tartalmi irányai:

- az egyetemes emberi és nemzeti kultúra szellemi értékeinek befogadására és közvetítésére irányuló képzés
- társadalomtudományi, természettudományi, matematikai, zenei, vizuális és testi neveléssel összefüggő képzés
- pedagógiai, pszichológiai képzés, amely a 6-12 éves gyermekek megismerésére és fejlesztésére készít fel
- módszertani és gyakorlati képzés
- nyelvismeret
- egészséges életmódra nevelés

A képzés fő tanulmányi területei, azok aránya és az ellenőrzés formái:

Az alapképzés a diploma megszerzéséhez szükséges tanulmányok összessége.

Magában foglalja:

a) *a mindenki számára kötelező* - általánosan művelő (pedagógia, pszichológia, társadalomismeret, idegen nyelv stb.) és az 1-4. osztályban való tanításra felkészítő (magyar nyelv és irodalom, matematika, természetismeret, ének-zene, vizuális nevelés, informatika, technika, családi, háztartási, gazdasági ismeretek, testnevelés és ezek tantárgy-pedagógiái) - tanulmányokat (az összes óra 83-85%-át);

b) *a kötelezően választott műveltségi terület* 5-6. osztályos oktatási-nevelési feladatainak ellátására képező tanulmányokat (az összes óra 15-17%-át).

A választható műveltségi területek:

magyar nyelv és irodalom

idegen nyelv

matematika

ember és társadalom

természetismeret

ének-zene

vizuális nevelés

informatika

technika

családi, háztartási, gazdasági ismeretek

testnevelés és sport

A gyakorlati képzésre fordított idő az alapképzés teljes idejének 15-20%-a.

Az ellenőrzés formái: aláírás, gyakorlati jegy, kollokvium, szigorlat, záróvizsga.

Kötelező szigorlati tárgyak: pedagógia-pszichológia összevontan, műveltségterületi szigorlat.

A képzés szerves részét képezi a szakdolgozat elkészítése és a záróvizsgán a megvédése.

A tanítói oklevél megszerzéséhez záróvizsgát kell tenni. A szóbeli vizsga tárgyköreit úgy kell megállapítani, hogy a jelölt pedagógiai, pszichológiai és szaktudományi elkészültségéről is számot adhasson.

A tanítói szak óra, vizsga és kreditterve, pszichológia, pedagógia

Tantárgycsoportok Tantárgyak	összes óra kredit	FÉLÉVEK							
		I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.
PSZICHOLÓGIA	210 14								
Bevezetés a pszichológiába	2	2k							
A személyiség fejlődése és alakulása I.	3		2k						
A személyiség fejlődése és alakulása I.	0		1aí						
A személyiség fejlődése és alakulása II.	0			1aí					
A személyiség fejlődése és alakulása II.	2			1m					
Pedagógiai szociálpszichológia	0				1aí				
Pedagógiai szociálpszichológia	2				1gyj				
Csoportos pedagógiai gyakorlat I.	2							2m	
Csoportos pedagógiai gyakorlat II.	2								2m
A differenciálás	1							1m	

pszichológiája									
----------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Tantárgycsoportok Tantárgyak	összes óra kredit	FÉLÉVEK							
		I. VII.	II. VIII.	III.	IV.	V.	VI.		
PEDAGÓGIA	210 14								
Neveléstörténet	3	2k							
Neveléstörténet	0	1aí							
Általános pedagógia és didaktika	3		2k						
Általános pedagógia és didaktika	0		1aí						
Neveléelmélet I.	2			2k					
Neveléelmélet II.	1				1gyj				
Neveléelmélet II. (választandó megadottakból)	1				1m				
Alkalmazott pedagógia	2						2gyj		
A differenciálás pedagógiája	2							2gyj	
Szigorlat (pedagógia)					sz				

pszichológia összevont)									
----------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--

A szak tantárgyleírása

Bevezetés a pszichológiába

A kurzus *célja* a hallgatók megismertetése a pszichológia különböző nézőpontjaival, alapfogalmaival, és elméleteivel, melyek a további tantárgyak tudásalapját képezik; a pszichológiai érdeklődés, az ön és társismeret igényének felkeltése, a hétköznapi és a tudományos ismeretek ütköztetése, szemléletformálás.

A kurzus *tartalma*: az általános pszichikus folyamatok működése, a személyiség fogalma, személyiségelméletek; az interakciók és a kommunikáció alapjai, a társas megismerés folyamata, a csoportok jellemzői és működése, a társas hatások.

Követelmény: szóbeli kollokvium, a szorgalmi időszak végén írott zárthelyi dolgozat alapján megajánlott jegy szerezhető

A személyiség fejlődése és alakulása I.

A kurzus *célja* a hallgatók megismertetése a pszichikus funkciók korai fejlődésével, értelmezési keret nyújtása a gyermekek megismeréséhez.

A kurzus *tartalma*: a fejlődés értelmezése, a gyermek fejlődése az óvodáskor végéig. A kurzus során a normál fejlődési menet mellett az egyéni fejlődési mintázatokkal és azokkal a fejlődési problémákkal is foglalkozunk, amelyek a későbbi – iskolában, tanítás során tapasztalt – problémák háttérében húzódnak.

Követelmények: szóbeli kollokvium, a szorgalmi időszak végén írott zárthelyi dolgozat alapján megajánlott jegy szerezhető; szemináriumi dolgozat elkészítése.

A személyiség fejlődése és alakulása II.

A kurzus *célja*: az egyes pszichés funkciók fejlődésének és integrálódásának nyomon követése az iskolás- és serdülőkorban.

A kurzus *tartalma*: az emberi életciklusok jellegzetességeinek bemutatása, a pedagógiai munka szempontjából kiemelve a kritikus szakaszokat: az iskolaérettség, az iskoláskor kezdeti és későbbi évei, a pubertás és a serdülőkor sajátosságait. Az egyes életszakaszok tárgyalásánál hangsúlyozzuk az értelmi, érzelmi és a szociális funkciók kölcsönhatásait.

Követelmények: zárthelyi dolgozat megírása, szemináriumi feladatok teljesítése, évfolyamdolgozat kutatási tervének bemutatása.

Pedagógiai szociálpszichológia

A kurzus *célja* képessé tenni a hallgatókat a pedagógiai munka pszichológiai összetevőinek, jelenségeinek, problémáinak felismerésére, megértésére és a pszichológiai szempontok alkalmazására.

A kurzus *tartalma*: az iskolai tanulás, a tanár-diák interakciók, a motiváció, a fegyelmezés, a tanári elvárások és az iskolai értékelés hatása a tanulók én-képének alakulására; az iskolai társas kapcsolatok. A tantárgy kitér a pedagógus hatékonyságát befolyásoló tényezők tárgyalására, így a nevelői attitűd, a nevelési stílus kérdéseire.

Követelmények: zárthelyi dolgozat megírása, szemináriumi feladatok teljesítése, az előző félévben megtervezett évfolyamdolgozat elkészítése.

Csoportos pedagógiai gyakorlat I.

A kurzus *célja* a pedagógiai munka hatékony és eredményes elvégzéséhez szükséges készségek fejlesztése, a pszichológiai kulturáltság erősítése és a kapcsolati készségek formálása.

A kurzus *tartalma* a csoportmunka jellegétől függ: a) az önismereti csoportban az aktuális személyes élmények kerülnek feldolgozásra; b) az esetmegbeszélő csoportban pedagógiai kérdések elemzése, elsősorban az iskolai tapasztalatokkal kapcsolatos konkrét problémák megvitatása történik; c) a képességfejlesztő csoportban a pedagógiai munkához szükséges készségek gyakorlása folyik.

Követelmény: aktív részvétel a gyakorlatokon.

Csoportos pedagógia gyakorlat II.

A kurzus *célja* a tízhetes tanítási gyakorlat tapasztalatainak közös megbeszélése.

A kurzus *tartalma*: a hallgatók beszámolnak a tanítással kapcsolatos élményeikről, eredményeikről, kudarcokról, esetleg csalódásaikról. A megvitatott kérdések: a gyerekekkel és a kollégákkal kialakított kapcsolat, a szemléltetés, az ellenőrzés és értékelés problémái, konfliktusok, a differenciált fejlesztés gyakorlati megvalósítása. A felmerülő pedagógiai történések, a konkrét problémák megvitatása lehetőséget teremt arra, hogy a hallgatók az elméletben tanultakat összevegyék tapasztalataikkal.

Követelmény: aktív részvétel a gyakorlatokon, a tízhetes gyakorlat tapasztalatainak rögzítése a pedagógiai naplóban.

A differenciálás pszichológiája

A kurzus *célja* hogy szemléleti segítséget nyújtson a differenciálás pedagógiájához; elmélyítse a tanulók egyéni képességeire épülő differenciált oktatáshoz, neveléshez szükséges pszichológiai ismereteket.

A kurzus *tartalma*: az átlagostól eltérő ütemben fejlődő gyermekek felismerése, pedagógiai diagnosztikája a pszichológia módszereivel. A fejlesztő eljárások pszichológiai háttere, együttműködés más szakterületek képviselőivel, szülőkkel, segítő intézményekkel. A tanulásban akadályoztatott, az eltérő szociokulturális háttérrel rendelkező, a hátrányos és a veszélyeztetett gyermek nevelésére való felkészítés.

Követelmény: szemináriumi feladat teljesítése.

Neveléstörténet

A stúdium *célja*: hogy megalapozza a hallgatók neveléstörténeti szemléletét a pedagógia elméletének és gyakorlatának megismeréséhez.

Az előadások tartalma: Az európai nevelés gyökerei. A középkori nevelés rendi jellege, a magyar iskolarendszer kialakulása. Az újkori pedagógia alapvonásai. Felvilágosult polgári elvek a magánnevelésben. A polgári pedagógia kiszélesedése. A hazai népoktatás fejlődése. A reformpedagógia kialakulása, jellemzői. A magyar oktatáspolitikai alakulása 1900-1990 között.

A szemináriumokon a hallgatók a tanár által javasolt témákból választanak, írásos munkájukat bemutatják, megvitatják.

Követelmény: A szóbeli vizsga előfeltétele a szemináriumi dolgozat elkészítése.

Általános pedagógia és didaktika

A stúdium *célja*, hogy a hallgatók megismerjék és elsajátítsák a tanítási gyakorlatot megalapozó általános pedagógiai és didaktikai ismereteket, összefüggéseket; fokozódjon pedagógiai érzékenységük.

Tartalma: Az előadások a tanítási-tanulási folyamata tudatos irányításához szükséges témaköröket tartalmazzák (az iskola funkciói, az oktatás, képzés céljai, tartalma, menete, szinterei, szervezeti keretei és formái, módszerek, eszközök). A közös hospitálásokon megfigyeljük az elmélet és a gyakorlat összefüggéseit, a szemináriumokon elsősorban az iskola funkcióival, az oktatás tervezésének gyakorlati tudnivalóival foglalkozunk.

Követelmény: A szóbeli vizsgán a hallgatók számot adnak az általános pedagógiai és didaktikai ismereteikről, az összefüggések értéséről.

Neveléelmélet I.

A stúdium *célja* a hallgatók elméleti és módszertani kultúrájának és pedagógiai kompetenciájának a megalapozása.

Tartalma: A cél érdekében megismerteti a nevelés elméletének alapfogalmait, az iskolai értékszocializáció, (különösen a 6-12 évesek csoportjaiban zajló) nevelési folyamat tartalmát és szerkezetét, a nevelési módszereket és eljárásokat. Fejleszti a nevelési helyzetek, pedagógiai jelenségek oksági összefüggéseinek megfigyeléséhez, szakszerű elemzéséhez szükséges pedagógiai műveltséget, kritikai szellemet és önállóságot.

Követelmény: Szóbeli vizsga keretében a hallgatók számot adnak neveléelméleti ismereteikről, az összefüggések meglátásáról.

Neveléelmélet II.

A stúdium *célja*, hogy alapot adjon a pedagógia tapasztalatok szakszerű elemzéséhez, a pedagógiai jelenségek tudatos értelmezéséhez, a nevelési folyamatok sikeres tervezéséhez, szervezéséhez.

Tartalma hozzájárul a hallgatók pedagógiai énképének fejlesztéséhez, inspirálja őket a gyermekre figyelő, neki támaszt és modellt nyújtó, az iskolai osztállyal/csoporttal hatékonyan együttműködő tanítói attitűd elfogadására. A kurzus megismerteti azokat a kutatási módszereket is, amelyekkel a hallgatók képesek pedagógiai problémák megvizsgálására, a pedagógiai valóság valamely részletének feltárására, az eredményeik (írásos) bemutatására.
Követelmény: Sikeres zárthelyi dolgozat megírása.

Neveléstudomány III.

Reformpedagógia az iskolában

A stúdium feldolgozásának *célja*, hogy a tanítójelöltek megismerjék a többségi és az alternatív iskolák jellemzőit, az alternatív iskolák különböző csoportjait; szempontokat kapjanak az iskolák jellemzéséhez, illetve innovációs törekvések elemzéséhez, értelmezéséhez. *Tartalma*: egységesség és alternativitás az iskolarendszerben, az iskolák működésében; egységesség, alternativitás 1945-től napjainkig; elemzési szempontok az iskola működéséhez általában. A szempontok alapján összehasonlító elemzés a többségi és valamely alternatív iskola működésére vonatkozóan. Módszerek: előadások, a szakirodalom feldolgozása, alternatív iskolákról készült filmek elemzése.

Követelmény: A minősítés feltétele: elfogadott zárthelyi dolgozat.

Neveléstudomány III.

Konfliktus és nevelés

A stúdium tanulmányozásának *célja*, hogy a tanítójelöltek megismerjék az iskolában előforduló konfliktusok természetét, gyakorolják az erőszakmentes, konstruktív megoldási módokat.

Tartalma: a pályakezdő pedagógus konfliktusai; kommunikációs zavarok pedagógusok és tanítványaik kapcsolatában; ütközések a diáktársak között; szervezeti konfliktusok. A

tematikát a hallgatók a szakirodalom tanulmányozása, filmek, szépirodalmi alkotások és reális esetek elemzése révén dolgozzák fel.

Követelmény: A minősítés megszerzésének feltétele a gyakorlati feladatok elvégzése.

Neveléstudomány III.

A cigány családok mindennapi élete

és nevelési szokásai

A stúdium *célja:* hogy a hallgatók megismerkedjenek a magyarországi cigányság történetével, egyes alcsoportjaik saját nyelvvel, szokásaival. Betekintést kapjanak abba a problémakörbe, melyet a kisebbségi lét körülményei hoznak létre. Kapjanak információt arról is, hogy az egyes cigány csoportok társadalmi rétegződés tekintetében hogyan különböznek egymástól. Legyenek ismereteik a cigány családok szocializációs jellegzetességeivel kapcsolatban.

Tartalma: az egyes cigány alcsoportok megjelenése Magyarországon; jelenlegi földrajzi elhelyezkedésük; szokások, hagyományok; gyermeknevelés a cigány családokban; cigány iskolák Magyarországon; az integrált nevelés előnyei.

Követelmény: A minősítés feltétele egy esettanulmány készítése iskoláskorú cigány gyermek(ek) családjáról.

Neveléstudomány III.

Iskola és oktatáspolitikai

A *tantárgy célja:* Az oktatási rendszer jellemzőinek, tartalmi elemeinek bemutatása, az oktatáspolitikai kialakulásának és fejlődésének történeti és összehasonlító vizsgálata, különös tekintettel a hazai iskolaügy változásaira és mai helyzetére.

Tartalma: az oktatási rendszer fogalma, fejlődési jellegzetességei; állam és iskola; az oktatási rendszer jogi szabályozása; Magyarország iskolaügye és az európai integráció.

Követelmények: Az oktatáspolitikai fogalmának, tartalmi jellegének ismerete, gyakorlati alkalmazása a magyar iskola történeti fejlődésének és jelen helyzetének vizsgálata, elemzése során.

Alkalmazott pedagógia

A tantárgy célja a hallgatók megismertetése a pedagógusszakma olyan feladataival, melyek nem kötődnek szorosan a tanórákhoz.

Tartalma: kapcsolattartás a szülővel; a gyerekek életkörülményeinek megismerése, az iskolában folyó egész napos nevelés tartalma és rendszere. A gyermekvédelem története az egyes európai országokban; a gyermekvédelem története Magyarországon. Az új Gyermekvédelmi Törvény és módosításai. Az állami gondoskodás formájának változásai. Ismerkedés a gyermekjóléti szolgálatok és a gyámügy munkájával.

Alapvető információk a szociális munkáról.

Követelmény: Egy interjú készítése gyámügyi szakemberrel; a gyakorlatról szóló beszámoló elkészítése.

A differenciálás pedagógiája

A tantárgy célja: A hallgatók megismertetése a differenciálás pedagógiájának elméletével és gyakorlatával.

Tartalma: A differenciálás fogalma, hazai és nemzetközi gyakorlata. Sajátos nevelési szükségletű gyermek az osztályban. Az integráció és szegregáció formái. Magatartási és viselkedési zavarok. A tehetséges gyermek teljesítmény és viselkedészavarai. A hátrányos helyzetű gyermek tanulási problémái. A differenciált tanulásirányítás.

Követelmény: Aktív részvétel az órákon; a megadott irodalom és folyóiratok feldolgozása kiselőadás formájában; kötelező intézménylátogatások és az egyhetes gyakorlat tartalmának lejegyzése; esettanulmány készítése.

Pedagógia-Pszichológia összevont szigorlat

Az összevont pedagógia-pszichológia szigorlat *célja*, hogy a vizsgára felkészülő hallgatók integráltan áttekintsék a pszichológia és pedagógia kurzusok során tanultakat. A szigorlat írásbeli része a pszichológia és pedagógia alapfogalmaira, lényeges ismereteire, összefüggéseire tér ki. A szóbeli tételek a pedagógiai munka jelentős szempontjait, összetevőit, annak pedagógiai és pszichológiai jellemzőit fogják át.

A szigorlat részletes *követelményeit* egy külön füzetben, a félév elején kapják meg a hallgatók.

(*ELTE Tanító- és Óvóképző Főiskolai Kar, 2005*)

A tanítóképzés összehasonlítása.

Az intézmény neve	ELTE TÓFK	Kaposvári Egyetem Pedagógiai Főiskolai Kar	Berzsenyi Dániel Főiskola Szombathely
Képzési terület	Pedagógusképzés	Pedagógusképzés	Pedagógusképzés
A végzettség szintje	Tanító végzettségi szint: alpfokozat (baccalaureus, bachelor, rövidítve: BA)	Tanító végzettségi szint: alpfokozat (baccalaureus, bachelor, rövidítve: BA)	Tanító végzettségi szint: alpfokozat (baccalaureus, bachelor, rövidítve: BA)
A képzés időtartama	4 év 3200 óra Nappali tagozaton A gyakorlati képzésre fordított idő az alapképzés teljes idejének 15-20%-a.	8 félév 240 kredit A 8. félévben az intézményen kívüli összefüggő szakmai gyakorlat 8-10 hét. 12 kredit	8 félév 240 kredit Intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzésben szereshető minimális kreditérték: 12 kredit
Felvételi követelmények	Az intézmények a tanító és óvodapedagógus szakokon az összpontszámot a „Pontszámítási	A Felsőoktatási Felvételi Tájékoztatóban meghatározott. Alkalmassági vizsga	A Felsőoktatási Felvételi Tájékoztatóban meghatározott. Alkalmassági vizsga

	<p>módszerek” című fejezetben leírtak szerint határozzák meg azzal, hogy az alkalmassági vizsga követelményeit is teljesíteni kell. A jelentkezőket egy középszintű érettségi vizsgatárgy (magyar v. nemzetiségi nyelv v. szakmai tárgy) szerint fogják rangsorolni.</p> <p>Egészségi alkalmassági vizsgálat.</p>	Egészségi alkalmassági vizsgálat.	Egészségi alkalmassági vizsgálat.
Képzési cél	<p>Valamennyi műveltségi terület oktatása kivéve idegen nyelv 5-6. oszt. 1 kötelezően választott műveltségi terület oktatása</p>	<p>Valamennyi műveltségi terület oktatása kivéve idegen nyelv 5-6. oszt. 1 kötelezően választott műveltségi terület oktatása</p>	<p>Valamennyi műveltségi terület oktatása kivéve idegen nyelv 5-6. oszt. 1 kötelezően választott műveltségi terület oktatása</p>
A képzés tartalmi irányai	<p>Alapképzés a) a mindenki számára kötelező - általánosan művelő (pedagógia, pszichológia,</p>	<p>Alapozó ismeretek Társadalomtudományi ismeretek, pedagógia, pszichológia, informatika Szakmai elméleti</p>	<p>Tantárgyi programok: Pszichológia Pedagógia Informatika Magyar nyelv és irodalom és tantárgy-</p>

	<p>társadalomismeret, idegen nyelv stb.) és az 1-4. osztályban való tanításra felkészítő (magyar nyelv és irodalom, matematika, természetismeret, ének-zene, vizuális nevelés, informatika, technika, családi, háztartási, gazdasági ismeretek, testnevelés és ezek tantárgy-pedagógiái) - tanulmányokat (az összes óra 83-85%-át);</p> <p>b) a kötelezően választott műveltségi terület 5-6. osztályos oktatási-nevelési feladatainak ellátására képező tanulmányokat (az összes óra 15-17%-át).</p>	<p>modul: magyar nyelv, irodalom és tantárgy-pedagógiája, matematika és tantárgy-pedagógiája, természetismeret és tantárgy-pedagógiája, ének-zene és tantárgy-pedagógiája, vizuális nevelés és tantárgy-pedagógiája, technika-életvitel-háztartástan és tantárgy-pedagógiája, testnevelés és tantárgy-pedagógiája</p> <p>Kötelezően választható műveltségterületi modul: magyar nyelv és irodalom, idegen nyelv, matematika, ember és társadalom, természetismeret, ének-zene, vizuális nevelés, informatika, technika – életvitel – háztartástan, testnevelés és sport</p>	<p>pedagógia Matematika és tantárgy-pedagógia Természetismeret és tp. Ének-zene és tp. Vizuális nevelés és tp. Technika, életvitel, háztartástan, Testnevelés és tp. Idegen nyelvi (angol, német) műveltségi terület Magyar nyelv és irodalom műveltségi terület tantárgy-pedagógia Informatika műveltségi terület Vizuális nevelés műveltségi terület Testnevelés műveltségi terület Idegen nyelv angol, német Informatika Környezet és természet- védelem Testnevelés Környezeti nevelés Ének-zene Kézművesség</p>
--	---	---	--

			<p>Roma nyelv és népismeret</p> <p>Választható szakirány: a hallgatók az érdeklődésüknek megfelelően különböző fakultációs programokat választhatnak, például dyslexia, drámapedagógia, kommunikáció filmesztétika, énekkar, néptánc, kézműves képzés, fotó, videó, beszédtechnika.</p>
<p>Ellenőrzés, értékelés formái</p>	<p>Az ellenőrzés formái: aláírás, gyakorlati jegy, kollokvium, szigorlat, záróvizsga.</p> <p>Kötelező szigorlati tárgyak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pedagógia-pszichológia (összevontan) - műveltségterületi szigorlat <p>a tanító általános műveltségéhez és szakmai</p>	<p>Ua.</p>	<p>Ua.</p> <p>(Mindegyik főiskolaára igaz, de a többi külön nem írja)</p> <p>Nyelvi követelmények: Egy idegen nyelvből középfokú C típusú államilag elismert nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány, illetve oklevél, amely feltétel az oklevél</p>

	munkájához kapcsolódó szakdolgozat elkészítése		kiadásához.
--	---	--	-------------

(ELTE TÓFK, Kaposvári Egyetem Pedagógiai Főiskolai Kar, Berzsenyi Dániel Főiskola)

A tanítóképzés a különböző országokban (Anglia, Finnország, Hollandia, Németország)

A pedagógusképzés minden ország oktatási rendszerének lényeges alkotórésze. Minden országnak megvan a saját oktatási rendszere. A pedagógusok alapképzésének időtartama és színvonala tagállamonként változó, az iskola előtti nevelésben részt vevő és az alsó tagozatos pedagógusok képzése gyakran elválik egymástól.

Az alsó tagozatos pedagógusok képzésében részt venni kívánó hallgatóknak a tagállamok majdnem mindegyikében a középiskolai tanulmányok lezárását igazoló bizonyítvány szükséges. A képzések időtartama országonként változik, általában négy éves, de van ahol három, és olyan is van ahol öt évig tart. A képzések szakmai gyakorlatot is magukba foglalnak.

Anglia

Felsőoktatás

A felsőoktatási intézmények közé tartoznak az egyetemek, főiskolák és kis számban – az egyetemi főiskolák.

Az összes jelentősebb felsőoktatási intézmény autonóm testület, amely maga határozza meg a saját felvételi politikáját és követelményeit. A legtöbb esetben a GCE A-szintű érettségi, vagy azzal egyenértékű képesítés megléte alapkövetelmény.

Az Egyesült Királyságban a felsőfokú képesítések nem országos szinten meghatározott tartalmú/küllemű bizonyítványok formájában jelennek meg, hanem az egyes oktatási intézmények által kiadott okmányok. A végzettségi szintek és más képesítések érvényességét külső testületek ismerik el hivatalosan.

Tanítóképzés

Az iskolai tanítók alapszintű oktatása rendszerint négyéves tanítóképzőben történik ('Bachelor of Education' fokozattal záródóan) vagy pedig a Bachelor-fokozat elnyerését még követi egy egyéves posztgraduális képzés (PGCE – 'Postgraduate Certificate in Education'). Mindkét tanmenet szokásosnak számít az általános iskolai tanítók esetében; az utóbbi változat a középiskolai tanárok esetében szokásosabb. Iskolai képzési programok is elérhetőek. Az iskolai tanítókat képző alapszintű tanfolyamok a „Képesített Tanító” képesítés elnyerését teszik lehetővé (Angliában és Wales-ben) és iskolai tanításra jogosítanak fel (Észak-Írországból).

A tanítói szak képesítési programja

Roehampton University

London

Képzési terület: pedagógusképzés

Képzési idő: 3 év

A képzési cél: olyan pedagógusok képzése, akik alkalmasak az általános iskolai korosztály oktatására, szakosodva 1 vagy két időszakra; alap szakasz és Key Stage 1 (3-7 éves korig) vagy Key Stage 1 és 2 (5-11 éves korig). Követelmény, hogy minden tanárnak két egymást követő szakaszra kell specializálnia.

A képzés tartalma: A Nemzeti Tanterv (National Curriculum) fő tantárgyainak (Sore Subjects) (angol, matematika, tudomány) tanulása az alap tantárgyak és a vallásoktatás mellett. A tanítási és tanulási modulok megerősítik és fejlesztik a tananyag elsajátítását. Egy speciális tantárgy választható. A képzés ideje alatt a hallgatók minden tanévben tanítási gyakorlaton vesznek részt.

A képzés tartalmi irányai:

- A hallgatók tanulásának elősegítése, a tudás, a készségek, kompetenciák és a magabiztosság fejlesztése
- Az intellektuális és szakmai képzés biztosítása, a képesített tanítói státusz elnyeréséhez (QTS; Qualified Teacher Status)
- A kritikus észrevétel képességének fejlesztése
- Különböző tanítási stílusok és szemléletmódok megismertetése

- Támogatása és bátorítása a hallgatónak, hogy megszerezzék a főiskolai oklevelet, amely a képesített tanítói cím elnyeréséhez vezet (QTS).

Tanítás és tanulás:

Összekötő szerepet tölt be, segíti a gyermekek tanulási folyamatának megértését és a tantárgyi koncentrációt a tanítási gyakorlatban. További cél a szakmai készségek fejlesztése, a tanár legyen képes értékelni a saját feladatát. A tanítás és tanulás modul a képzés három éve alatt megerősíti és fejleszti a programban szereplő tantervi tantárgyak minden összetevőjét.

A Nemzeti Tanterv fő tantárgyai:

(angol, matematika és tudomány) Ennek a területnek a célja, hogy megfelelő tudást biztosítson a Nemzeti Tanterv fő tárgyaiból, továbbá a hallgató legyen képes ezeket a tárgyakat az általános és az alap szinteken oktatni.

A szélesebb körű tanterv (The wider curriculum):

Bemutatja a Nemzeti Tanterv szélesebb körű tantárgyait, (művészet, tervezés, tervezés és technika, földrajz, történelem, informatika, zene, testnevelés és vallásoktatás).

Vizsgálják a tanulási folyamatot, a kölcsönös kapcsolatot a képzési területek között, és azok kapcsolatát a fő tantervi tantárgyakhoz. Az informatika modul széles támogatást nyújt a szakmai munkához. A program megismerteti a hallgatókat az állampolgári tanulmányokkal és a Nemzeti Tanterv egészségnevelés (PSHE; Personal, Social and Health Education) részével. A modulok figyelembe veszik, hogy a tantárgyak hogyan járulnak hozzá a tanulók lelki, erkölcsi, szociális és kulturális fejlődéséhez.

Speciális tantárgyak:

A választott speciális tantárgy fejleszti a hallgatók tudását, készségét, a megértést nem csak a tanítási munkában, hanem egy lehetőség az iskola vezetésében való részvételre. Minden tanévben van lehetőség speciális tantárgy választására.

Iskolai gyakorlat:

A kurzus legfontosabb eleme, minden tanévben legalább 24 hetet kell eltölteniük különböző iskolákban. A hallgatóknak hospitáláson és tanítási gyakorlaton kell részt venniük.

Értékelés:

A kurzus ideje alatt van néhány írásbeli vizsga, de az értékelés a következőkből tevődik össze: esszé, riport, prezentáció, feladatok, projectek és gyakorlati tanítás.

Felvételi követelmények:

240-360 pont

2 A szint szakmai A szint vagy ezzel egyenértékű

Ha angolra specializálódik C fokozat A2 angolból

GCSE angol matematika tudomány C fokozat

Tantárgyak:

- Művészet és tervezés
- Tervezés és technológia
- Kisgyermekkorai tanulmányok
- Angol
- Földrajz
- Történelem
- Informatika és kommunikáció
- Matematika
- Zene
- Testnevelés
- Vallásoktatás
- Tudomány

BA (Hons) Primary Education

Structure

Year 1

Autumn Semester	Spring Semester
------------------------	------------------------

Subject Specialism 20C		BLOCK School Experience (4 weeks) 10P	
Primary English 10C			English and Maths 10C
Primary Maths 10C			Art/ Geography 10C
Primary Science			Primary Science 15C
ICT			ICT 10C
			RE /Music/ History 15C
Teaching & Learning			T & L
		Serial School Experience	
AUTUMN TERM		SPRING TERM	
		SUMMER TERM	

N.B. All examination periods in Year 1 conform to the normal BA/BSc arrangements.

Year 2

Autumn Semester		Spring Semester	
Subject Specialism 20N		English and Maths 10N	BLOCK School Experience (5 weeks) 15P
Primary English 10N			
Primary Maths 10N			
Primary Science 15N			

NC Foundation (PE) 10 N		
NC Foundation (D&T)10N		
Teaching & Learning 20N		
Serial School Experience		
AUTUMN TERM	SPRING TERM	SUMMER TERM

N.B. All examination periods in Year 2 conform to the normal BA/BSc arrangements.

Year 3

Autumn Semester		Spring Semester	
Primary English 10X		Block School Experience (8 weeks) 25P	Subject Specialism 10 X
Primary Maths 10X			
Primary Science 10X			
Art/ Geography / ICT 15X			
RE / Music / History 15X			
Teaching & Learning			Teaching & Learning 15X
			Option 10X
	Serial School Experience		
AUTUMN TERM	SPRING TERM	SUMMER TERM	

N.B. All examination periods in Year 3 conform to the normal BA/BSc arrangements.

PGCE Primary Postgraduate Certificate of Education

Képzési idő: 1 év

120 kredit

Felvételi követelmények:

Oklevél

Széles körű oktatási háttér

GCSE matematika angol C

Tudomány C

Felvételi beszélgetés

A kurzus célja:

- A szakmai kompetenciához szükséges tudás megszerzése a 3-11 éves korosztály tanításához és elérése a képesített tanítói státusznak (QTS)
- A gyakornokok és a tanulók saját fejlődése
- A tanulók megfelelő teljesítményszintjének fenntartásához szükséges készségek elsajátítása
- A tanároktól megkövetelt készségek megértése
- A megfelelő tanítási és tanulási képességek megszerzése, ami a XXI. Században nélkülözhetetlen
- Megfelelő együttműködés a szülőkkel, kollegákkal, tanulókkal
- A szakmai tudás fejlesztésének szükségessége
- Elősegítése a tanulás iránti lelkesedésnek
- A tanulók tanulásának fontossága a tanterv minden területén

Tantárgyak:

Angol

Matematika

Tudomány

Művészet és tervezés

Tervezés és technológia

Földrajz
 Történelem
 Informatika
 Zene
 Testnevelés
 Vallásoktatás
 Tanítás és tanulás

A tanítóképzés összehasonlítása.

Az intézmény neve	ELTE TÓFK	Liverpool John Moores University	University of Hertfordshire
Képzési terület UCAS code	Pedagógusképzés	Primary Education (2006) X120	Lower Primary X120
A végzettség szintje	Tanító végzettségi szint: alapképzés (baccalaureus, bachelor, rövidítve: BA)	BA (Hons) with QTS (Qualified Teacher Status)	BEd Honours Primary with QTS
A képzés időtartama	4 év 3200 óra Nappali tagozaton A gyakorlati képzésre fordított idő az alapképzés teljes idejének 15-20%-a.	3 év (32 hét iskolai gyakorlat) 360 kredit 120/év	3 év (24 hét iskolai gyakorlat)
Felvételi követelmények	Az intézmények a tanító és óvodapedagógus szakokon az összpontszámot a „Pontszámítási módszerek”	2 A szint vizsga vagy ezzel egyenértékű GCSE fokozat C matematika és angol v.	240 pont tartalmazza Nemzeti Tanterv tantárgyait, GCSE angol, matematika,

	<p>című fejezetben leírtak szerint határozzák meg azzal, hogy az alkalmassági vizsga követelményeit is teljesíteni kell. A jelentkezőket egy középszintű érettségi vizsgatárgy (magyar v. nemzetiségi nyelv v. szakmai tárgy) szerint fogják rangsorolni.</p> <p>Egészségi alkalmassági vizsgálat.</p>	<p>ezzel egyenértékű 1979 szeptember 1-e után születetteknek GCSE fokozat C Tudomány</p> <p>Alkalmasság vizsgálat.</p>	<p>tudomány C szint.</p> <p>Alkalmassági vizsga</p> <p>Erkölcsei bizonyítvár</p>
Képzési cél	<p>Valamennyi műveltségi terület oktatása 1-4 osztályban, kivéve idegen nyelv.</p> <p>5-6. oszt. 1 kötelezően választott műveltségi terület oktatása.</p>	<p>Alapszintű képzésben való részvétel.</p>	<p>A Nemzeti Tanterv tantárgyainak és hittanítása.</p> <p>KS1,(5-7) KS1/2(5-</p>
A képzés tartalmi irányai	<p>Alapképzés</p> <p>a) a mindenki számára kötelező - általánosan művelő (pedagógia, pszichológia, társadalomismeret, idegen nyelv stb.) és az 1-4. osztályban való tanításra felkészítő (magyar nyelv és irodalom, matematika, természetismeret, ének-zene, vizuális nevelés, informatika, technika, családi, háztartási, gazdasági</p>	<p>Olyan általános iskola tanítók képzése, akik rendelkeznek a tananyag alapos ismeretével.</p> <p>Biztosítja a hallgatóknak 32 hét tanítási gyakorlatot, tudásukat és készségeiket fejlesszék, gyakorlott tanár felügyeletével.</p> <p>Elmélet és gyakorlati képzés: Nemzeti alaptanterv, iskolai</p>	<p>A Nemzeti Tanterv minden tantárgyánál ismerete és tanítási gyakorlat.</p> <p>Tantárgyi tudás, tanítási gyakorlat szükséges ahhoz, hogy valaki jó tanító legyen.</p> <p>Lényeges a gyermekvelő megfelelő bánásmód, értékelés</p>

	<p>ismeretek, testnevelés és ezek tantárgy-pedagógiai) - tanulmányokat (az összes óra 83-85%-át);</p> <p>b) a kötelezően választott műveltségi terület 5-6. osztályos oktatási-nevelési feladatainak ellátására képező tanulmányokat (az összes óra 15-17%-át).</p>	<p>gyakorlat, értékelési módszerek az iskolában.</p> <p>Differenciálás, hatékony tanulási módszerek, fejlesztő értékelés alkalmazása. Tanítás, tanulás, értékelési módszerek: előadás, műhelymunka, prezentáció, iskolalátogatás, elhelyezkedés.</p> <p>Mentorral való együttműködés.</p> <p>Tervezés a tananyag minden területén, heti terv.</p> <p>Informatika használata.</p> <p>A gyerekekkel való sikeres bánásmód.</p>	
Ellenőrzés, értékelés formái	<p>Az ellenőrzés formái: aláírás, gyakorlati jegy, kollokvium, szigorlat, záróvizsga.</p> <p>Kötelező szigorlati tárgyak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pedagógia-pszichológia (összevontan) - műveltségterületi szigorlat <p>a tanító általános műveltségéhez és szakmai munkájához kapcsolódó <i>szakdolgozat</i> elkészítése</p>	<p>Az oklevél megszerzésének feltételei az egyetemi tájékoztatóban található.</p> <p>Tanítási gyakorlat igazolása.</p> <p>Teszt írása.</p> <p>Vizsga, zárótanítás.</p>	<p>.Minden végzős teljesítenie kell a tesztet, hogy jól a képzett tanító képesítést megkapja QTS</p>

Finnország

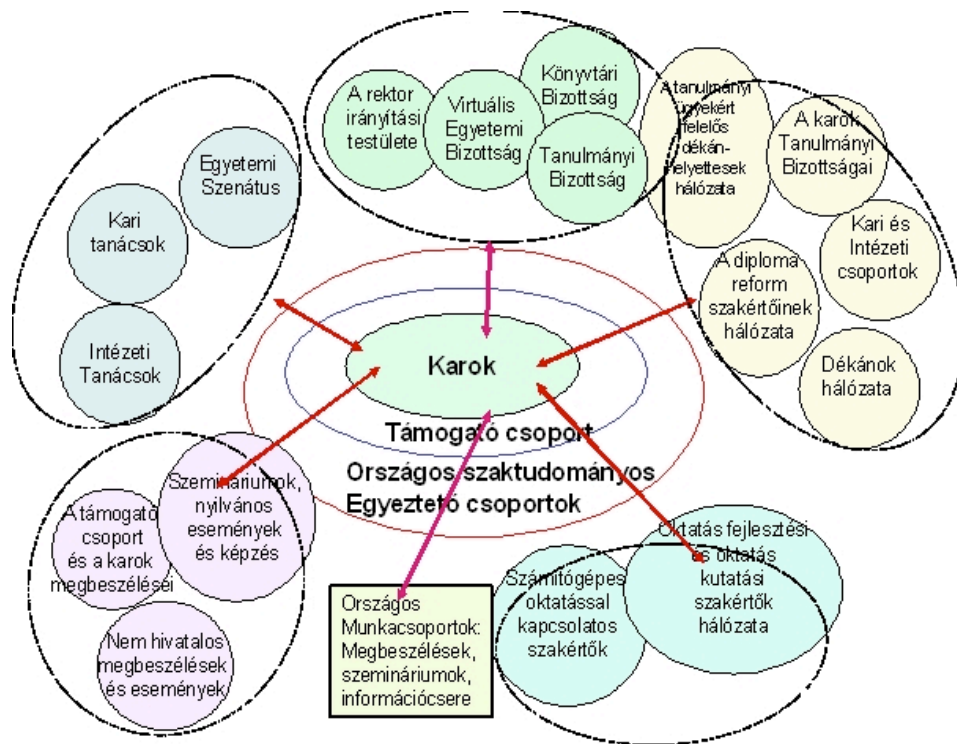
A tanítóképzés Finnországban

A tanítóképzés a finn egyetemek egyik legnépszerűbb tanulmányi programja, sok kiemelkedően tehetséges és szorgalmas diákot vonz, elemzik a szerzők, Hannele Niemi, Ritva Jakku-Sihvonen, 30 év kutatás alapú tanárképzés Finnországban című munkájukban. A fiatal oktatók egész életen át tartó tanulásként fogják el hivatásukat, a kutatási projektek lényeges szerepet játszanak a tanárképzésben.

A bolognai folyamat eredményeképpen Finnországban a tanárképzés, minden más képzéshez hasonlóan, kétfokozatúvá válik 2005. augusztus 1-től. A szaktárgyból és pedagógiából három év alatt megszerezhető alapszint és a két éves mesterszint képesítést nyújt a tanároknak arra, hogy általános, illetve középiskolában taníthassanak. Az a harmincéves hagyomány, hogy Finnországban mind az alsó, mind a középfokú oktatásban résztvevő tanárok egyetemi képzést kapnak, ezzel folytatódik. A tanításhoz továbbra is mesterfokozat szükséges. A bolognai folyamatot inkább a tanárképzési tanterv közös országos elemzésének és értékelésének egy fázisaként, nem pedig alapvető szerkezeti változásként fogják fel, a folyamattal kapcsolatos legtöbb munkát egyetemi szinten végzik, de több országos hálózat és projekt is közreműködött az új programok kidolgozásában. Minden egyetem önállóan vezette be reformjait számos különféle adminisztratív egység és struktúra felhasználásával. A Helsinki Egyetem egy belső támogató csoportot hozott létre a folyamat elősegítésére, amely együttműködik a karok munkacsoportjaival, szakirányokon átnyúló hálózatokkal és bizottságokkal. A központi adminisztráció, valamint az egész egyetemi közösség is részt vesz a folyamatban. A különböző partnerek és a közöttük lévő viszony az *1. ábráról* leolvasható.

1. ábra: A belső bolognai folyamat résztvevői a Helsinki Egyetemen

(Hannele Niemi, Ritva Jakku-Sihvonen, 2005)

A fontosabb csoportok a matematika és természettudományok, a bölcsészettudományok, a társadalomtudományok, a neveléstudományok és tanárképzés, a műszaki tudományok, a jog, a közgazdaságtan, a pszichológia, az orvostudomány és egészségtudomány területén működnek.

A Neveléstudományok és a Tanárképzés (*Vokke project 2005*) elnevezésű országos hálózat koordinálja a kétfokozatú programok bevezetését, valamint elősegíti a tanárképző egységek közötti interakciót és tapasztalatcserét. Az együttműködés eredményeképpen egységes lesz a tanárképzés az egyetemeken. Mindegyik egyetemnek jogában áll majd saját kutatási profilja alapján saját tantervet kidolgozni.

A tanárképzés legfőbb elemei a következők:

- *Szagos tanulmányok*: bármely az iskolákban vagy oktatási intézményekben tanított szaktárgy vagy neveléstudomány, fő vagy mellékszakként az elérendő képesítésnek megfelelően.
- *Kutatási tanulmányok*, melyek állnak metodikából, valamint BA + MA szakdolgozatokból

- *Pedagógiai tanulmányok* (min. 60 ECTS kredit) – minden tanár számára kötelező, a tanítási gyakorlatot is beleértve
- *A kommunikáció, nyelv és számítástechnikai tanulmányok szintén kötelezőek*
- *A személyre szabott tanulási terv* kidolgozása új eleme az egyetemi tanulmányoknak Finnországban. Legfőbb funkciója az, hogy segítséget nyújtson a diákoknak önálló, hatékony programok kidolgozásához, valamint távlati céljaik meghatározásához és eléréséhez.
- *Választható tanulmányi területek:* a diákok nagyszámú és sokféle tartalmú választható kurzuskínálatból egészíthetik ki a fokozat megszerzése érdekében folytatott alaptanulmányaikat.

A hagyományos tanító és a szakos tanár közötti megkülönböztetés megmarad, de lehetőségük van a hallgatóknak, hogy mindkét irányt egyszerre kövessék, vagy bármelyik diplomát később szerezhessék meg. A törvény szerint a pedagógiai tanulmányok a neveléstudomány területén folytatott tanulmányokat jelentik, különös tekintettel a didaktikára. A pedagógiai tanulmányok elvégezhetőek az egyetemi diploma megszerzésével egy időben, vagy a mester fokozat megszerzése után. Ezek többek között pszichológiai és oktatásszociológiai kurzusokból állnak, de néhány modul tartalmaz majd oktatástörténeti és oktatásfilozófiai kurzusokat is. A pedagógiai tanulmányok célja alkalmat teremteni arra, hogy a hallgatók elsajátítsák a pedagógiai interakciót, megtanulják, hogyan fejleszthetik tovább önállóan tanári képességeiket, valamint azt is, hogyan kell tervezni, tanítani és értékelni a tanterv, az iskolai közösség, valamint a tanulók életkora és tanulási kapacitásának figyelembevételével. A hallgatóknak el kell sajátítaniuk azt is, hogyan kell együttműködni a többi tanárral, a szülőkkel valamint a jóléti állam egyéb szereplőivel és képviselőivel. Finnországban a tanítók és a szaktanárok egyaránt részt vesznek az iskola irányításában, rendelkezniük kell az iskolai adminisztrációra vonatkozó alapismeretekkel és az együttműködés fontos képességével. A tanárképzési programok céljai között ezért fontos helyet foglal el az iskolai fejlesztés, értékelés és menedzsment témája is.

A tanárok pedagógiai munkájának része lesz az irányított pedagógiai gyakorlat (kb. 20 kredit), aminek célja, hogy hallgatók professzionális tudásra tegyenek szert a tanítási és a tanulási folyamatok kutatásában, fejlesztésében és értékelésében, képesek legyenek kritikai módon véleményezni a sajáttanítási gyakorlatukat, és a tanítási és tanulási helyzetekben

tanúsított szociális képességeiket. Az irányított tanítási gyakorlat során a hallgatók különböző szociális háttérrel és pszichológiai irányultsággal rendelkező tanulókkal találkoznak, és lehetőséget kapnak arra, hogy a tanterv szerint oktassák őket.

A pedagógia tanulmányok egyik fontos célja az, hogy a tanárokat képesek legyenek tanulmányozni és továbbfejleszteni saját önálló kutatásalapú gyakorlatukat. Ezért a viselkedéskutatási módszerekről szóló modulok is kötelezőek a szakos tanárok számára. Az általános iskolai tanárok számára kidolgozott programok szerkezete az *1. számú táblázatban láthatók*.

Finnországban évtizedek óta elkötelezett figyelem övezi a kutatásalapú szakmai kultúrát a tanárképzésben. A kutatási tanulmányok lehetőséget biztosítanak a hallgatóknak az oktatási területen jelentkező problémák megfogalmazására, felkutatására és feldolgozására. A kutatás eredményeit szakdolgozat formájában dolgozzák fel.

A tanítóképzési program pedagógia tanulmányokból (60 kredit) plusz minimum 60 kredit egyéb, a neveléstudomány területén folytatott tanulmányokból áll. Alapvető fontosságú a mester típusú szakdolgozat megírása (20-40 kredit), amelyet szemináriumok, valamint egyéni tanácsadások segítenek (a legtöbb egyetemen 40 kredit).

A szemináriumokon a különböző kutatási módszerek kerülnek megtárgyalásra. Témáját tekintve a mester szakdolgozat általános didaktikával, oktatáspszichológiával, oktatásszociológiával, vagy szaktárgyi oktatással kapcsolatos problémákat dolgoz fel. Az elméleti képzés kötelező és választható modulokból áll. A tanítók számára kidolgozott tanterv neveléstudományi mester fokozattal fejeződik be, és lehetőséget nyújt ezen a területen doktori tudományok folytatására is.

Az új tanterv alapján a hallgatók főszakja a neveléstudomány kell hogy legyen. A tanítóknak továbbá kötelező általános tanulmányokat folytatni azokról a szaktárgyakról is, melyeket a finnországi általános iskolákban tanítanak (60 kredit).

1. táblázat: Az általános iskolai tanárok számára kidolgozott új képzési programok főbb összetevői

Általános iskolai tanárok számára kidolgozott képzési programok	Alapszint 180 ECTS kredit	Mesterszint 120 ECTS kredit	Összesen 300 ECTS kredit
---	------------------------------	--------------------------------	--------------------------------

<p>Az általános tanárok pedagógiai képzési programja (oktatási főszaak részeként)</p> <ul style="list-style-type: none"> - a tanítási módszerek és az értékelés alapjai - a különböző tanulótipusok segítése - a legújabb kutatási eredmények és kutatási módszerek a tanítás és tanulás területén - a különböző partnerekkel és szereplőkkel való együttműködés 	<p>25 (a felügyelet mellett folytatott tanítási gyakorlatot is beleértve)</p>	<p>35 (minimum 15 ECTS kredit felügyelet mellett folytatott tanítási gyakorlat)</p>	<p>60</p>
<p>További tanulmányok az oktatási főszaak keretében</p> <ul style="list-style-type: none"> - kutatási módszerek - tudományos írás - választható kurzusok 	<p>35 (beleértve a BA szakdolgozatot is, 6-10)</p>	<p>45 (beleértve az MA szakdolgozatot is, 20-40)</p>	<p>80</p>
<p>Szaktárgyi tanulmányok a “comprehensive” iskola tanárai számára</p>	<p>60</p>		<p>60</p>
<p>Szakmai tanulmányok egy másik tudományágban</p> <ul style="list-style-type: none"> - mellékszak 	<p>25</p>	<p>0-35</p>	<p>25-60</p>
<p>Nyelvi és kommunikációs tanulmányok, beleértve a számítástechnikát is</p> <p>Szakmai gyakorlat</p> <p>Személyes tanulmányi tervezet kidolgozása és állandó frissítése</p>	<p>35</p>	<p>5 – 40</p>	<p>40-75</p>

Hollandia

A tanítóképzés Hollandiában

A hollandiai oktatás egyenletes, magas színvonalú teljesítményéről ismert, az utóbbi néhány év nagy nemzetközi felméréseiben minden esetben az élen szerepelők közt található.

A holland oktatást a sokszínűség, tolerancia jellemzi. Az iskolákat három fő csoport működteti: az állam nevében a helyi önkormányzat, a protestáns és katolikus egyház.

Ráadásul már egy kisebb szülőcsoportnak is megvan az iskolaalapítási joga, amelyhez ugyanúgy megkaphatják az állami támogatást, mint az önkormányzati vagy egyházi intézmények.

A rendszer harmadik irigylésre méltó eleme a nyugalom és kiszámíthatóság.

Az oktatási reformok viszonylag ritkák, a változtatásokat mindig széles társadalmi vita előzi meg, és a politikusok hosszú éveket hagynak a felkészülésre, mielőtt egy-egy rendszerszintű fejlesztést általánosan bevezetnének. A nagymértékű helyi autonómiának köszönhetően nem egy fejlesztési kezdeményezés helyi szintről indult, és amikor már szinte általánosan elterjedt, akkor vált országos elvárássá (mint például a tanulók egyéni fejlődésének nyomon követése). Ennek is köszönhető, hogy a rendszer igazán simán, éles viták, konfliktusok nélkül tud működni.

Az 1984 és 1994 között a kötelező oktatásban bevezetett két legjelentősebb reform egyike az új 1985. évi alapfokú oktatásról szóló törvény (WBO), amelynek eredményeképpen a 4-6 éves gyerekekkel foglalkozó óvodák és a 6-12 éveseket tömörítő iskolák fúziójaként megszületett egy új stílusú általános iskolai rendszer (az ún. *basisonderwijs*). A másik kulcsfontosságú újítást a középfokú oktatásról szóló törvény (WVO) kiegészítése testesítette meg, amely alapozó középfokú oktatás (*basic secondary education, basisvorming*) beindítását vonta maga után az 1993/94-es tanév elején.

Az alapfokú oktatásnak az a célja, hogy elősegítse a gyerekek lelki, szellemi fejlődését és kreativitását, valamint hogy megkönnyítse az elengedhetetlen társadalmi, kulturális ismeretek

megszerzését, s megfelelő fizikai állóképességet biztosítson egy megszakítás nélküli fejlődési folyamatban. Ezzel egy időben az oktatásnak azt is tükröznie kell, hogy a diákok egy multikulturális társadalomban nőnek fel.

Az általános iskolai tanárképzést új alapokra helyezték, kereteik között olyan diákokat képeztek, akiket a teljes 4-12 éves korosztály tanítására felkészítettek, így sokoldalú tanárok kerültek ki az intézményekből. A pedagógus továbbképzést a folytonos megújulás feltételeként tartják számon, de a részvétel a pedagógusok számára nem kötelező, hanem önkéntes. (Schüttler-Bognár,2006)

A tanárok alapképzése

A pedagógusképzés a felsőoktatás része, amit magasabb szakmai (nem egyetemi szintű) képzést nyújtó intézmények (HBO) és egyetemek biztosítanak. Teljes, részidős vagy kettős (munka-tanulás). HBO képzések találhatóak az alapfokú és középfokú tanárképzésben. (egy vagy kettős fokozatú képesítéshez vezetnek).

A kettős fokozatú képesítéssel rendelkező tanárok a HAVO és VWO első három évében, a VMBO minden évfolyamán, és a középfokú szakmai oktatásban vesznek részt. Az egyes vagy kettős fokozatú zene, kézimunka, ritmikus gimnasztika, tánc, dráma, angol, Fríz és testnevelés tanárok tanítanak az elemi és speciális oktatásban. A tanítók A tanítók az alapképzésben minden tantárgyat tanítanak, többen dolgoznak a speciális vagy felnőtt oktatásban is. Többen az alapfokú első második fokozatú képzés után mesterképzésben vesznek részt, amivel a speciális oktatáshoz szereznek oklevelet.

Alap-mesterképzési rendszer (bachelor-master)

Az alap-mesterképzési rendszert 2002. szeptember 1-én vezették be. Az új rendszer az ECTS (European Credit Transfer System) rendszeren alapul, egy tanulónak 60 ECTS kreditpontot kell szereznie egy évben (egy kreditpont 28 tanórával egyenlő). Az alapképzés ideje 4 év, ami tanítói végzettséget eredményez, alap szinten minden tantárgy tanítására, a speciális oktatásban az alap és középfokú oktatásra is feljogosít.

Tanítási gyakorlat

A tanítási gyakorlat kötelező eleme az oktatásnak, a hallgatóknak iskolai gyakorlaton kell részt venniük, azon a területen, ahol később tanítani fognak.

Felvételi követelmények

A felvételizőknek a HBO tanárképző szakra rendelkezniük kell HAVO (senior general secondary education), VWO (pre-university education) vagy MBO (secondary vocational education) bizonyítvánnyal.

Németország

A német tanárképzés jellemzői

A német tanárképzés egységes elveket követ, a legfontosabb előírás hogy a tanárképzés kétfázisú. A hetvenes évek óta minden iskolatípus tanárait egyetemen képzik.

1. (egyetemi szakasz)

Feladata az elméleti képzés: szaktudományi képzés két vagy három szakból, filozófiai és társadalomtudomány-politikai tárgyak oktatása, az iskolai gyakorlat tanulmányozása.

Ez a szakasz az 1. (tudományos) államvizsgálattal zárul.

2. (iskolai) szakasz

Feladata: a szaktudományokhoz kapcsolódó, pedagógiai-didaktikai felkészítést biztosító 18-24 hónapos szolgálat, pedagógiai és szakdidaktikai szemináriumok, hospitálás, önálló tanítás.

Ez a szakasz a 2. államvizsgálattal zárul (pedagógia és didaktika, zárótanítás).

A gyakornoki szakasz ideje alatt a tanárjelölt szakmai szemináriumok és mentori felügyelet mellett tanít, és fokozatosan jut el az önálló munkához szükséges kompetenciák birtokába. A két képzési szakasz szervezetileg is elkülönül egymástól: az első színhelye az egyetem, a másodiké a tanárképző intézet.

A német tanárképzés szerkezete

	kétfázisú modell: Az elméleti és a gyakorlati képzés időben és intézményesen különválik
1. fázis: elméleti képzés: két szaktárgy és neveléstudomány 1. államvizsga	középiskolai tanár: egyetem (4 év) általános iskolai tanár: egyetem vagy főiskola (3 év)

	a képzés vezetői: egyetemi / főiskolai oktatók
2. fázis: gyakorlati képzés 2. államvizsga	tanárképző intézet szemináriumai és gyakorló iskola középiskolai tanár, általános iskolai tanár: 2 év a képzés vezetői: szemináriumvezetők és mentortanárok

Az egyes német tartományok oktatásügye és ezeken belül minden egyetem teljes körű autonómiát élvez.

A mai tanárképzés négy fő elemre épül, a neveléstudományi tanulmányok az általános pedagógiát, az iskolapedagógiát és a pedagógiai pszichológiát foglalják magukba. A szakmódszertani tanulmányok helyzete szakonként változó.

Iskolai gyakorlatok a képzés mindkét fázisában folynak. Az 1. (egyetemi) szakasz célja az irányított megfigyelés és a tanítási és kutatási projectben való részvétel. A 2. (iskolai) szakaszban a tanárjelöltek kétéves iskolai tanítási gyakorlatot teljesítenek. Ennek célja a fokozatos és folyamatos tanári munka, a szakmai kompetenciák, viselkedésmódok és rutinok felépítése.

A gyakornokok a Tanárképző Intézet szemináriumi óráin vesznek részt, amelyek az iskolai gyakorlat elméleti kérdéseivel foglalkoznak, céljuk az elmélet és a gyakorlat egymáshoz való közelítése. A szemináriumvezetők rendszeresen látogatják a tanárjelöltek óráit és kapcsolatban állnak a képzésükért felelős mentortanárokkal. (Bikics, 2002)

A tanárképzési reform Berlinben

A berlini parlament döntése szerint biztosítják a modul rendszerű tanárképzést a felsőoktatási intézményekben Berlinben, a kísérleti szakasz 2012. szeptember 30.-ig tart. A Humboldt Egyetem felajánlotta, hogy a 2004/2005 tanévtől kezdve elindítja azokat a kurzusokat, amik az alap- (Bachelor) és a mesterfokozatú (Master) diploma megszerzéséhez vezetnek.

A modul rendszerű kurzus kreditpontjait az európai kreditrendszer (European Credit Transfer System, ECTS) szerint állapítják meg.

Az alapfokozatú kurzus (The bachelor courses)

A hároméves kurzus a kezdő tanári szakképesítést eredményezi. A specializálódás elsősorban a fő tantárgyaktól függ. Azok a hallgatók, akik befejezik ezt a kurzust tovább tanulhatnak a mester fokozatú képzésben, egyesített kurzusokon, ami tartalmaz két egyetemi tudományágat, többek között az elemi oktatást, speciális vagy szakmai tárgyakat, a tanárképzés szak tárgyait, mint pedagógia, módszertan, és a megfelelő szakmai gyakorlatot felügyelet biztosításával. Tartalmazza továbbá azoknak a tantárgyaknak az összességét, amit a berlini szabályozás előír.

A mester fokozatú kurzus (The master courses)

Azok a hallgatók, akik teljesítették az alapfokozatú kurzus követelményeit beléphetnek az egy vagy két éves mesterfokozatú tanárképzésbe.

Az előkészítő gyakorlati szakasz:

Az egymásra épülő gyakorlati szakasz 12 hónapig tart, azoknak, akik alsó- és középfokú oktatásban szeretnének képesítést szerezni. A felső középfokú oktatásban elérendő végzettség elnyeréséhez 24 hónap szakmai gyakorlat szükséges.

A tantárgyak összetétele a Humboldt-i tanárképzésben

Kurzus a tanári szak képesítéséhez. (L1)

Tanári szakképesítést ad (1-10 osztály) elsősorban az általános iskola elemi szintjén. A fő tárgyak a biológia, német, angol, földrajz, történelem, matematika és sport. Az alap szintű iskolai pedagógia második tantárgy.

Kurzus a tanári szak képesítéséhez két tantárgyból (L2)

Tanári szakképesítést ad (1-10 osztály).

A fő tantárgyak mellé választható másodlagos tantárgyak.

Fő tantárgyak	Másodlagos tantárgyak
biológia	kémia, fizika
kémia	biológia, földrajz, információs tudomány, matematika, fizika
német	biológia, kémia, angol, földrajz, francia, történelem, információs tudomány, latin, matematika, fizika, evangélikus hittan, orosz, sport

angol	biológia, kémia, német, földrajz, francia, történelem, információs tudomány, latin, matematika, fizika, evangélikus hittan, orosz, sport
földrajz	biológia, kémia, német, angol, francia, történelem, információs tudomány, latin, matematika, evangélikus hittan, orosz, sport
evangélikus hittan	biológia, kémia, német, angol, földrajz, francia, történelem, információs tudomány, latin, matematika, fizika, orosz, sport
francia	biológia, kémia, német, angol, földrajz, történelem, információs tudomány, latin, matematika, fizika, evangélikus hittan, sport
történelem	biológia, kémia, német, angol, földrajz, francia, információs tudomány, latin, matematika, fizika, evangélikus hittan, orosz, sport
információs tudomány	biológia, kémia, német, angol, földrajz, francia, történelem, latin, matematika, fizika, evangélikus hittan, orosz, sport
latin	biológia, kémia, német, angol, földrajz, francia, történelem, információs tudomány, matematika, fizika, evangélikus hittan, orosz, sport
matematika	biológia, kémia, német, angol, földrajz, francia, történelem, információs tudomány, latin, fizika, evangélikus hittan, orosz, sport
fizika	matematika
orosz	biológia, kémia, német, angol, földrajz, történelem, információs tudomány, matematika, fizika, evangélikus hittan, sport
sport	biológia, kémia, német, angol, földrajz, francia, történelem, információs tudomány,

	latin, matematika, fizika, evangélikus hittan, OROSZ
--	---

(Humboldt University, Berlin)

Lábjegyzet.

¹ **15/2006. (IV. 3.) OM rendelet**

az alap- és mesterképzési szakok képzési és kimeneti követelményeiről

A felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. törvény 153. §-a (2) bekezdésének *b*) pontjában foglalt felhatalmazás alapján - a Magyar Rektori Konferencia, a Főiskolai Főigazgatói Konferencia és a Művészeti Egyetemek Rektori Széke egyetértésével - a következőket rendelem el:

1. § A felsőoktatásban megszerezhető végzettségi szinteket leíró általános (nem szakspecifikus) jellemzőket (kompetenciákat) e rendelet 1. számú melléklete határozza meg.

2. § A felsőoktatási alapképzési szakok képzési és kimeneti követelményeit e rendelet 2. számú melléklete határozza meg.

3. § A felsőoktatási mesterképzési szakok képzési és kimeneti követelményeit - tanári szakképzettséget adó mesterképzési szak (a továbbiakban: tanári szak) kivételével - e rendelet 3. számú melléklete határozza meg.

4. § (1) A tanári szak általános képzési és kimeneti követelményeit e rendelet 4. számú melléklete határozza meg.

(2) A tanári szakon megszerezhető tanári szakképzettségek jegyzékét a felsőoktatási alap- és mesterképzésről, valamint a szakindítási eljárás rendjéről szóló 289/2005. (XII. 22.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kormányrendelet) 3. számú melléklete tartalmazza.

(3) A tanári szakra történő belépés feltételeire a Kormányrendelet 12. §-ának (5) bekezdése az irányadó. Az ettől eltérő egyedi szabályokat a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában határozza meg.

(4) A tanári szak három eleméről, azok kreditértékéről, valamint az első és második tanári szakképzettség megszerzésére irányuló szakterületi modulok felvételének általános kereteiről a Kormányrendelet 12-13. §-ai rendelkeznek.

5. § E rendelet 2-4. számú mellékleteiben meghatározott alap- és mesterképzési szakokon az elsajátítandó szakmai kompetenciák részét képezi a szaknak megfelelő informatikai írástudás (személyi számítógép, operációs rendszer, szövegszerkesztő, táblázatkezelő, internet és az elektronikus levelezés használatával kapcsolatos ismeretek), továbbá az egészségfejlesztési alapismeretek, melyek magukban foglalják a környezet-, baleset- és fogyasztóvédelem alapismereteit is.

6. § Az e rendelettel meghatározott képzési és kimeneti követelményeket kell alkalmazni a teljes idejű és részídős, valamint a távoktatásként szervezett alap- és mesterképzésben is.

7. § (1) E rendelet 2006. július 1-jén lép hatályba.

(2) Az e rendeletben foglalt idegennyelvi követelményeket, valamint a gyakorlatigényes alapképzési szakokon az összefüggő szakmai gyakorlat követelményét a 2006. szeptember 1-jétől tanulmányaikat megkezdő hallgatókra kell először alkalmazni.

(3) Az egyes tanári szakképzettségeken a képzés abban az esetben indítható, amennyiben e rendelet 4. számú mellékletében meghatározott tanári szakképzési és kimeneti követelményei kiegészülnek az egy vagy két tanári szakképzettség megszerzésére irányuló szakterületi modul megválasztásának előfeltételeivel, szükség szerint az első és második tanári szakképzettség társításának sajátos szabályaival, valamint az adott tanári szakképzettség megszerzésére irányuló szakterületi modulnak a tanári szak általános képzési és kimeneti követelményeitől eltérő sajátos követelményeivel.

1. számú melléklet a 15/2006. (IV. 3.) OM rendelethez

A VÉGZETTSÉGI SZINTEKET LEÍRÓ ÁLTALÁNOS JELLEMZŐK, KOMPETENCIÁK

1. Ciklusokra bontott képzésben az alapképzésben szerzhető végzettségi szint jellemzői

Alapképzésben alapfokozatot az szerezhethet, aki

a) a képzés során az ismereteket illetően bizonyította, hogy

- a képzési területéhez tartozó ismereteket elsajátította és olyan ismereteket szerzett, amelyek alapján az adott és más képzési területen folyó mesterképzésbe léphet;

- képes a választott képzési ág összefüggésein kívül eső alapfogalmak és alapelvek önálló elsajátítására, alkalmazására és egy adott munkakörben való felhasználására;

- ismeri a tanulmányi területre érvényes ismeretszerzés módjait, a legfontosabb ismeretszerzési forrásokat;

- képes eldönteni, hogy egy adott problémát milyen megközelítésben lehet megoldani, és ez adott esetben milyen mértékben alkalmas a probléma sikeres megoldására;

b) ismereteit illetően alkalmas

- szakképzettségének megfelelő munkakör ellátására;

- az információk kritikus elemzésére és sokoldalú feldolgozására;

- idegen nyelven és az informatika legújabb eszközeivel is hatékonyan kommunikálni, és az információkat, érveket és elemzéseket különböző nézőpontok szerint bemutatni;

- a képzési ágon belül elsajátított problémamegoldó technikák hatékony alkalmazására;

- önálló továbbtanulással vagy szervezett továbbképzések segítségével meglévő készségei fejlesztésére és olyan új kompetenciák elsajátítására, amelyek segítségével alkalmassá válhat egy szervezetben belül felelősségteljes munkakör vállalására;

- a tanulást illetően képes összefüggő szöveg, valamint vizuális jelekkel, tipográfiai eszközökkel, ikonokkal tagolt szövegek, táblázatok, adatsorok, „vizuális szövegek” (mozgó-, állóképek, térképek, diagramok stb.) megértésére, értelmezésére;

- saját tanulási folyamatainak hatékony megszervezésére;

- a legkülönbözőbb tanulási források felhasználására;

c) a szakmai attitűdök és magatartás terén rendelkezik

- olyan személyes tulajdonságokkal és együttműködési készséggel, amelyek a személyes felelősséget és az egyéni döntéshozatalt is megkövetelő munkakörökhöz szükségesek;

- minőség tudattal és sikerorientáltsággal;
- saját tevékenysége kritikus értékelésének képességével;
- értékek kialakítására és megtartására törekvő céltudatos magatartással.

2. Ciklusokra bontott képzésben az osztott és az egységes, osztatlan mesterképzésben szerzhető végzettségi szint jellemzői

Mesterképzésben mesterfokozatot az szerezhethet, aki

a) a képzés során az ismereteket illetően bizonyította, hogy

- felkészült tanulmányi területén az ismeretek rendszerezett megértésére és elsajátítására, illetve a tudományterületről vagy a megszerzett tapasztalatból származó információk, felmerülő új problémák, új jelenségek kritikus feldolgozására;

- ismeri saját kutatásaihoz vagy tudományos munkájához szükséges, széles körben alkalmazható problémamegoldó technikákat;

- eredeti látás- és gondolkodásmóddal és megfelelő absztrakcióval rendelkezik a tudományág mélyebb összefüggéseinek megértésében, a megszerzett tudás alkalmazásában és gyakorlati hasznosíthatóságában, valamint a problémamegoldó technikák felhasználásában;

- képes a tudományágában a tudományos kutatások és a különböző módszerek értékelésére, önálló kritika megfogalmazására és szükség esetén alternatív megoldások felvetésére;

b) ismereteit illetően alkalmas

- rendszerszerűen és kreatívan új és összetett témakörökkel foglalkozni, helytálló bírálatot vagy véleményt megfogalmazni, döntést hozni, és az ebből adódó következtetéseket levonni és közérthetően bemutatni;

- a megoldandó problémák megértésére, önálló megoldására és eredeti ötletek felvetésére;

- szakmailag magas szinten önállóan megtervezni és végrehajtani feladatokat;

- a képzési terület belső törvényszerűségeinek mélyebb megismerésére és önművelésre;

- az egyéni tudás, ismeret elmélyítésére, bővítésére;

c) a szakmai attitűdök és magatartás terén rendelkezik

- a munkakörhöz szükséges olyan tulajdonságokkal, amelyek alapján képes együttműködni, kezdeményezésre és személyes felelősségvállalásra, döntéshozatalra, szakmai önképzésre;

- saját tevékenysége kritikus értékelésének képességével,

- értékek kialakítására és megtartására törekvő céltudatos magatartással.

2. számú melléklet a 15/2006. (IV. 3.) OM rendelethez

AZ ALAPKÉPZÉSI SZAKOK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI

X. PEDAGÓGUSKÉPZÉS KÉPZÉSI TERÜLET

2. TANÍTÓ ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: tanító

2. Az alapképzési szakon szerzhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: alapfokozat (baccalaureus, bachelor, rövidítve: BA)
- szakképzettség: tanító, nemzetiségi tanító [zárójelben megjelölve a nemzetiségi (horvát, német, román, szerb, szlovák, szlovén) nyelvet, illetve a cigány-roma képzési irányultságot]
- választható szakirány: nemzetiségi tanító
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Primary School Teacher, Ethnic Minority Primary School Teacher (Croatian, German, Romanian, Serbian, Slovakian, Slovenian, Gypsy)

3. Képzési terület: pedagógusképzés

4. Képzési ág: óvodapedagógus, tanító

5. A képzési idő félévekben: 8 félév

6. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 240 kredit

6.1. Az óvodapedagógus, tanító képzési ág közös képzési szakaszához rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

6.2. A szakirányhoz rendelhető minimális kreditérték: 36 kredit

6.3. A szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 12 kredit

6.4. A szakdolgozathoz rendelt kreditérték: 15 kredit

6.5. A gyakorlati ismeretekhez rendelhető minimális kreditérték: 40 kredit, nemzetiségi tanító szakirányon ebből a nemzetiségi képzés gyakorlati ismeretei legalább 6 kredit

6.6. Intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzésben szerzhető minimális kreditérték: 12 kredit

7. Az alapképzési szak képzési célja, az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

A képzés célja olyan pedagógiai szakemberek képzése, akik elméletileg megalapozott ismeretek, készségek és képességek birtokában alkalmasak az iskola 1-4. osztályában valamennyi, az 1-6. osztályban legalább egy műveltségi terület oktatási-nevelési feladatainak az ellátására, továbbá megfelelő ismeretekkel rendelkeznek a képzés második ciklusban történő folytatásához.

A nemzetiségi szakirányt választó tanítók képesek az 1-6. osztályban a nemzetiségi anyanyelvi nevelésre, az 1-4. osztályban magyar nyelven minden műveltségi terület, valamint a nemzetiségi nyelven oktatott tárgyak tanítására.

Közös kompetenciák az óvodapedagógus, tanító képzési ágban

A hallgatók ismerik:

- az egyetemes és a magyar nevelés és iskoláztatás történetének jellemzőit;
- a kisgyermek és a 6-12 évesek fejlődésének pszichológiai sajátosságait;
- Magyarország legújabb kori történetének és társadalmának kérdésköreit;
- az információs és kommunikációs technika használatához szükséges eljárásokat, tudnivalókat.

Az alapfokozat birtokában - a nemzetiségi szakirányt is figyelembe véve - a tanítók

a) a képzés során az ismereteket illetően bizonyították, hogy

- ismerik a társadalom működésének történelmi, eszmei, strukturális és funkcionális összefüggéseit;
  - ismerik a hazai közoktatás feladatait és stratégiáját, az 1-6. osztály nevelési, oktatási preferenciáit, a közoktatás tartalmi szabályozásának dokumentumait;
  - ismerik a nevelés-oktatás elméletét, a 6-12 éves korosztály differenciált személyiségformálásának folyamatát, tevékenységeit, azok tervezését, módszereit, a sajátos nevelési igényű és a hátrányos helyzetű gyermekek nevelésének specifikumait, a családdal való együttnevelés lehetőségeit; a tanulásirányítás módszereit és munkaformáit, az integrált és differenciált oktatás eszköztárát;
  - ismerik a személyiségfejlődés és fejlesztés pszichológiai tényezőit, a 6-12 éves gyermekek sajátosságait;
  - elsajátították azokat az anyanyelvi és tantárgy-pedagógiai ismereteket, amelyek az olvasás, írás alapkészségeinek a kialakításához szükségesek;
  - rendelkeznek a matematika, a természettudományok alapoktatásához szükséges korszerű ismeretrendszerekkel, összefüggésekkel, tantárgy-pedagógiai eljárásokkal;
  - elsajátították a művészeti neveléshez (ének-zene, vizuális nevelés) szükséges szakismereteket, a 6-10 éves gyermekek auditív és vizuális megismerő, kifejező és alkotó képességeinek fejlesztésével kapcsolatos metodikai eljárásokat;
  - ismerik a technika-életvitel-háztartástan oktatásához szükséges ismereteket, metodikai tudnivalókat;
  - rendelkeznek az egészséges életmód kialakításához, a testi nevelés oktatásához szükséges tudással, speciális tantárgy-pedagógiai eljárásokkal;
  - ismerik a választott műveltségterület oktatásának 1-6. osztályra vonatkozó követelményeit, tartalmi és metodikai összefüggéseit;
- b) ismereteik alkalmazását illetően alkalmasak*
- az iskolai oktatás 1-4. osztályában - az idegen nyelv kivételével - valamennyi műveltségi terület oktatási-nevelési feladatainak az ellátására, valamint az 1-6. osztályban legalább egy kötelezően választott műveltségi területen az oktató-nevelő munkára;
  - az ismeretek önálló kritikus feldolgozására;
  - a nyomtatott és elektronikus források, jelek, szövegek, adatsorok, diagramok megértésére és értelmezésére;
  - idegen nyelven alapszintű kommunikációra;
  - nevelési helyzetek, problémák kritikus elemzésére, konfliktushelyzetek megoldására, problémamegoldó technikák hatékony alkalmazására;
  - a nevelő-oktató munka tervezésére, szervezésére, a tanulási folyamatok irányítására a tanulási alapkészségek, képességek fejlesztésére;
  - a 6-12 éves gyermek személyiségének sokoldalú, differenciált fejlesztésére, az alapkészségek és képességek kialakítására;
  - előítélet-mentesen a multikulturális és interkulturális nevelésre;
  - a tanítási órán kívüli nevelési feladatok ellátására;
  - a gyermekek családjával, szűkebb környezetével való együttműködésre;
  - önálló továbbtanulással és szervezett továbbképzések segítségével meglévő készségeik fejlesztésére, és olyan új kompetenciák elsajátítására, amelyek segítségével alkalmassá válhatnak az iskolán belül felelősségteljes munkakör vállalására;

c) a szakmai attitűdök és magatartás terén rendelkeznek

- önismerettel, együttműködési készséggel, személyi felelősségérzettel, minőség tudattal, fejlett

kommunikációs képességekkel;

- társadalmi érzékenységgel, közösségi felelősségérzettel és feladatvállalással;

- a permanens művelődés igényével és képességével;

- az egyetemes emberi és nemzeti értékekkel, az erkölcsi normák tiszteletével, az esztétikai értékek iránti fogékonysággal, környezettudatos magatartással;

- a fenntartható fejlődés igényelte felelősségérzettel;

- egészséges életvitellel;

- sikerorientáltsággal, ugyanakkor saját tevékenységük kritikus értékelésének képességével;

- a csoportban való munkavégzés, a kollegialitás és a hatékony munkaszervezés készségével;

- a másság elfogadásával, toleranciaképességgel.

A nemzetiségi tanítók a fentiekén túl

a) a képzés során az ismereteket illetően bizonyították, hogy

- rendelkeznek magas szintű nemzetiségi nyelvi kompetenciákkal;

- ismerik a nemzetiség történelmét és kultúráját;

- ismerik a 6-12 éves korosztály oktatása, nevelése során hatékonyan alkalmazható nyelvpedagógiai eljárásokat, nyelvtadási és -fejlesztési stratégiákat;

- rendelkeznek korszerű ismeretekkel a korai kétnyelvűség szakterületén;

b) ismereteik alkalmazását illetően alkalmasak

- elméletileg megalapozott ismeretek, készségek és képességek birtokában az 1-6. osztályban a nemzetiségi anyanyelvi nevelésre, az 1-4. osztályban magyar nyelven minden műveltségi terület, valamint a nemzetiségi nyelven oktatott tárgyak tanítására;

- rendelkeznek a nemzetiségi identitás kialakításához, elmélyítéséhez szükséges gyakorlati készségekkel, jártasságokkal;

- korszerű népmiszereti/nemzetiségi tartalmak közvetítésére, képesek e tartalmak 6-12 éves korban történő elsajátíttatására;

c) a szakmai attitűdök és magatartás terén rendelkeznek

- korszerű nemzetiségi műveltséggel, társadalmi érzékenységgel, közösségi felelősségérzettel és feladatvállalással;

- az egyetemes emberi és nemzeti, illetve nemzetiségi értékek, erkölcsi normák tiszteletével.

8. A törzsanyag (szakképzettség szempontjából meghatározó ismeretkörök):

- alapozó ismeretek: 44-55 kredit

társadalomtudományi ismeretek, pedagógia, pszichológia, informatika;

- szakmai törzsanyag: 160-175 kredit, ebből

a) szakmai elméleti modul: magyar nyelv, irodalom és tantárgy-pedagógiája, matematika és tantárgy-pedagógiája, természetismeret és tantárgy-pedagógiája, ének-zene és tantárgy-pedagógiája, vizuális nevelés és tantárgy-pedagógiája, technika-életvitel-háztartástan és tantárgy-pedagógiája, testnevelés és tantárgy-pedagógiája - 81-96 kredit; továbbá differenciált szakmai ismeretek a felsőoktatási intézmény egyedi jellegét

adó ismeretkörökből (pl. idegen nyelv, gyógypedagógiai alapismeretek és gyermekvédelem, műveltségterületi vagy egyéb specifikáció) - 10-14 kredit;

b) kötelezően választható műveltségterületi modul: 36-42 kredit

ba) tanító szakképzettség esetén kötelezően választható műveltségi területek: magyar nyelv és irodalom, idegen nyelv, matematika, ember és társadalom, természetismeret, ének-zene, vizuális nevelés, informatika, technika - életvitel-háztartástan, testnevelés és sport - 21-25 kredit;

bb) nemzetiségi tanító szakképzettség esetén: nemzetiségi nyelv és tantárgy-pedagógia; nemzetiségi ismeretek és tantárgy-pedagógia; nemzetiségi irodalom, gyermekirodalom - 36-42 kredit;

c) szakmai gyakorlati modul: 40-50 kredit

9. Szakmai gyakorlat:

A gyakorlati képzés a 6-12 éves gyermekek tanulásának irányításához, személyiségük fejlesztéséhez szükséges korszerű eljárások, módszerek gyakorlását iskolai környezetben, fejleszti a speciális tanítói képességeket, technikai jártasságokat biztosítja. A gyakorlati képzés fogalmába beleértendők a hallgatók hospitálásai, csoportos és egyéni iskolai gyakorlatai, valamint a pedagógiai és tantárgy-pedagógiai stúdiumok keretében végzett gyakorlatok is. A nemzetiségi szakirányon a szakmai gyakorlat nemzetiségi nyelven, nemzetiségi iskolában folyik.

A 8. félévben a hallgatók intézményen kívüli összefüggő szakmai gyakorlaton vesznek részt, melynek időkerete 8-10 hét, az összes szakmai gyakorlaton belüli kreditértéke 12-14 kredit

10. Nyelvi követelmények:

Egy idegen nyelvből középfokú C típusú államilag elismert nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány, illetve oklevél, amely kritériumfeltétel az oklevél kiadásához. A nemzetiségi szakirányon az idegen nyelv kritériumfeltétel-jellegén túl kreditértékű szakismeret is.

² TANÍTÓ- ÉS ÓVÓPEDAGÓGUS-KÉPZÉS

1. Jelentkezés, képzési idő

Alapképzésben a képzési időt és az oklevél megszerzésének követelményeit (pl. idegennyelv-ismeret) a szakok képzési és kimeneti követelményei határozzák meg. A felsőfokú oklevéllel rendelkezők számára hirdetett tanító és óvodapedagógus szakokon – a korábbi tanulmányok beszámításával – csak a pedagógus oklevéllel rendelkezők esetében lehet rövidebb a képzési idő.

2. A felvételi eljárás

Az intézmények a tanító és óvodapedagógus szakokon az összpontszámot a „Pontszámítási módszerek” című fejezetben leírtak szerint határozzák meg azzal, hogy az alkalmassági vizsga követelményeit is teljesíteni kell. A jelentkezőket egy középszintű érettségi vizsgatárgy (magyar v. nemzetiségi nyelv v. szakmai tárgy) szerint fogják rangsorolni.

3. Alkalmassági vizsga

A tanító és óvodapedagógus szakokra jelentkezőknek – az óvónői szakközépiskolát végzett, óvodában dolgozó

jelöltek kivételével – ének-zenei, testi, egészségi és beszédalkalmassági vizsgát kell tenniük. Ez alól azok a felsőfokú végzettségű pályázók mentesülnek, akiknek ilyen irányú alkalmasságát korábbi felvételi vizsgán, vagy felsőfokú tanulmányuk során mérték. A felvételi eljárás keretében tett „nem felelt meg” minősítésű alkalmassági vizsgát a legtöbb óvó- és tanítóképző intézmény figyelembe veszi, ezért ez a minősítés – ha A felvétel intézményenkénti feltételei című fejezetben más utalás nincs – a 2007-es felvételi időszakban nem javítható!

„Nem felelt meg” minősítéssel tanító és óvodapedagógus szakokra pályázó nem vehető fel.

3. 1. Előzetes alkalmassági vizsga

Az intézmények 2007. január-februárban előzetes alkalmassági vizsgát szervezhetnek. A vizsgák időpontját az egyes intézményekről szóló oldalak, illetve a [3. sz. táblázat](#) tartalmazzák. Ennek célja: lehetőséget adni a jelentkezési lapok benyújtása előtt az alkalmasság mérésére, megállapítására. Alkalmatlanság esetén a jelölt a felvételi eljárás keretében (általában a tavaszi szünetben) szervezett alkalmassági vizsgán azt megismételheti, javíthatja. Az előzetes alkalmassági vizsga szolgáltatás jellegű, bármely (pl. a lakóhelyhez legközelebb eső) tanító- vagy óvóképző főiskolán igénybe vehető. A vizsgadíjat (összegéről az intézmények adnak felvilágosítást) az intézménynek kell befizetni. Az eredményes előzetes alkalmassági vizsgát, amennyiben az ének-zenei, beszéd-, testi, egészségi alkalmassági vizsgák követelményei a fejezetben leírtakkal azonosak, általában az intézmények kölcsönösen elfogadják, tehát azt elegendő egy helyen (egy alkalommal) letenni. Az általános gyakorlattól való eltérést az intézményi részek tartalmazzák.

3. 2. Az alkalmassági vizsga követelményei

Az alkalmassági vizsga anyaga a legtöbb intézményben a következő: (az eltéréseket az intézményekről szóló részek tartalmazzák)

Az ének-zenei alkalmassági vizsga

Célja:

Annak megállapítása, hogy a pályázó alkalmas-e az óvodapedagógusi vagy tanítói pályára, a pedagógusi pálya gyakorlásához szükséges zenei ismeretek elsajátítására.

Feladat:

a hallásvizsgálat keretében néhány magyar népdal vagy műzenei szemelvény előadása emlékezetből, szabad választás alapján (a dalokat más-más kezdőhangról is meg kell tudni szólaltatni), a zenei emlékezet vizsgálata során egyszerű, rövid ritmussorok visszahangoztatása (negyed-, nyolcad-, pontozott ritmus és szinkópa kombinációiból) tapsolással, kopogással; néhány hangból álló egyszerű dallamok visszaéneklése dúdolással vagy szolmizálva, – a kottaolvasási készség vizsgálata során néhány ütem lapról olvasása az egyszerű gyermekdalok szintjén az ötvonalas rendszerben.

Az elbírálás alapvető szempontja, hogy a felvételiző rendelkezék az ének-zenei tevékenység vezetéséhez, tanításához nélkülözhetetlen zenei hallással, egészséges énekhanggal és megfelelő hangterjedelemmel.

A beszédalkalmassági vizsga

Célja:

Annak megállapítása, hogy a pályázót beszédállapota alkalmassá teszi-e a pedagógusi pályára.

Feladat:

- 10–15 soros nyomtatott prózai szöveg felolvasása, szükség szerint a szöveg reprodukálása, illetve beszélgetés. A szöveget közismert gyermekirodalmi művekből jelölik ki. A pályázónak a felolvasandó szöveg előzetes megismerésére időt adnak.

- A szóbeli szövegalkotó képesség felmérése kötetlen beszélgetés keretében.

Az elbírálás szempontjai:

- Vannak-e a vizsgázónak hangképzési zavarai (pöszeség, raccsolás, selypítés, orrhangzós beszéd, a magánhangzók igen zárt képzése, egyéb beszédhangképzési hibák)?

- A pályázó beszédritmusában észlelhetők-e súlyos zavarok (dadogás, értelemzavaró hadarás, lepeggés, pattogás)?

- A felolvasás mennyire értelmes, követhető, kifejező?

A tájnyelvi ejtés nem beszédhiba, tehát nem kizáró ok.

Kizáró okok:

- hangképzési rendellenességek,

- ritmuszavarok,

- a beszéd megértését akadályozó rendkívül zárt ejtés.

A testi alkalmassági vizsga

Célja:

Annak megállapítása, hogy a jelölt rendelkezik-e azokkal az alapvető motoros (testi) képességekkel, amelyek feltételei az alsó tagozatos és az óvodai testnevelés gyakorlati anyaga elsajátításának, illetve a tanítói, óvodapedagógusi pálya gyakorlásának.

Követelmények:

közepes iramú, folyamatos futás (nők: 3 perc, férfiak: 5 perc), oktató által vezetett zenés gimnasztika folyamatos végzése, a főbb alapformák végeztetésével (szökdelések, karkörzések, törzshajlítások, felülések, törzsemelések és rugózások), egyensúlyozó járás fordulatokkal, két zsámolyra helyezett felfordított padon, néhány lépés nekifutásból – keresztbe állított és felfordított – pad átugrása egylábról, érkezés páros lábra, guggolásba, célbadobás függőleges célra (kosárlabda palánk) egykezes dobással, kislabdával, 8 m-ről, labdaadogatások helybenfutás közben párokban, ügyes és ügyetlen kézzel, felfújt labdával, labdavezetés ügyes és ügyetlen kézzel, felfüggesztés hajlított karral (nők: 5 mp, férfiak: 8 mp), mellső fekvőtámaszból ereszkedés legalább derékszögig hajlított karú fekvőtámaszba, tolodás mellső fekvőtámaszba (nők: 3-szor, férfiak: 6-szor).

Kizáró okok:

A kondicionális állapotra és a mozgáskoordinációra utaló olyan gyenge teljesítmény, amely intenzív gyakorlással nem javítható, valamint a középiskolai tanulmányok utolsó két évében a testnevelés alóli teljes felmentés.

Egészségi alkalmassági vizsgálat

A felsőoktatási intézmény felbélyegzett válaszböríték megküldése ellenében minden jelentkezőnek eljuttat egy olyan nyomtatványt, amelyen az egészségi alkalmassági vizsgálatról és eredményéről a háziorvosnak kell nyilatkoznia, továbbá a jelentkezőnek igazolást kell bemutatnia az egy éven belüli tüdőszűrés vizsgálatáról és nyilatkoznia kell arról, hogy nincs eltitkolt betegsége.

Egészségi szempontból – a súlyosság mérlegelése alapján – kizáró ok lehet:

a felső végtagok funkcionális rendellenességei, a statikai rendszer súlyosabb elváltozásai nyugodt állapotban is, melyek miatt a gyakorlati képzés következtében egészségi állapotromlás várható, mindennemű szívbillentyű hiba, melynek eldöntésében a járóbeteg-rendelés specialistájának a véleményét ki kell kérni, - a szív, a vérkeringés és légzőrendszer olyan egyéb rendellenességei, melyek a fizikai terheléssel is járó óvodapedagógus és tanító képzésben a hallgatót gátolják, a beszédzónában 30 decibelnél gyengébb hallás, a látóélesség mértéke olyan fokú, hogy zavarja a kommunikációban, ISHIHARA színlátási teszttel kimutatható szintévesztés, a térlátás korlátozottsága.

Kizáró okok: diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia, súlyos mentális, pszichés zavarok.

4. Műveltségi terület választása

A tanító szak képzési és kimeneti követelményei szerint a tanítói képesítés az iskola 1–4. osztályában valamennyi, az 1–6. osztályában legalább egy műveltségi terület oktatási-nevelési feladatainak ellátására készít fel. A kiválasztott műveltségi területre való felvételtől – az eredményes felvételi vizsgát követően a tanév kezdetekor – belső szelekcióval döntenek.

Műveltségi területek a tanító szak nappali tagozatára felvettek számára A meghirdetett műveltségi területi képzés csak elegendő számú jelentkező esetén indul. Az intézmények az egyes műveltségi területi képzésben való részvételt a tanév elején bizonyos feltételekhez köthetik. A levelező, esti tagozaton induló műveltségi területi képzésről az intézményi rész ad felvilágosítást.

Műveltségi területek (nappali tagozat)

I: magyar nyelv és irodalom; II: idegen nyelv; III: matematika; IV: ember és társadalom; V: természetismeret; VI: ének-zene; VII: vizuális nevelés; VIII: informatika; IX: technika; X: családi, háztartási, gazdasági ismeretek; XI: testnevelés és sport

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI
AVKF	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	+
BDF	+	+	+	+	-	+	+	+	-	-	+
EJF	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ELTE-TÓFK	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	+
KE-CSPFK	+	+	+	-	+	+	+	+	+	-	+
KF-TFK	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	+
KRE-TFK	+	+	-	+	-	+	-	-	-	-	-
KTIF	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ME-CTFK	+	+	+	-	+	-	+	+	-	-	+
NYF-BMFK	+	+	+	+	-	+	-	-	-	-	+
NYME-ATFK	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	+
PTE-IFK	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	+

SZIE-JFK	+		+	+	+	+	+	+	+	+	-	+
SZTE- JTFK	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
TSF-PFK	+		-	-	+	+	+	+	+	-	-	+
VTIF	+		+	+	+	-	+	+	+	-	-	+

A táblázat jelölései: + választható, - nem választható.

Az idegen nyelv műveltségi területen általában angol és német nyelvű képzés indul, az egyéb lehetőségeket lásd az intézményi ismertetőkből.

Műveltségi területek a tanítói oklevéllel rendelkezők számára

A képzési idő minimum 3 félév, idegen nyelvi képzésben minimum 4 félév. Idegen nyelvi műveltségi területi képzés esetén a szükséges nyelvismeret a tanító szak keretében indítandó műveltségi területével azonos. Az ettől eltérő követelményeket az intézményekről szóló részek tartalmazzák. Jelentkezni a főiskolán beszerezhető, e célra rendszeresített jelentkezési lapon lehet. A tanítói oklevéllel rendelkezők számára hirdett műveltségi területi képzés költségterítéssel. A költségterítés mértékéről közvetlenül a felsőoktatási intézményeknél lehet tájékozódni.

Műveltségi területek (tanítói oklevéllel rendelkezők)

I: magyar nyelv és irodalom; II: idegen nyelv; III: matematika; IV: ember és társadalom; V: természetismeret; VI: ének-zene; VII: vizuális nevelés; VIII: informatika; IX: technika; X: családi, háztartási, gazdasági ismeretek; XI: testnevelés és sport

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI
AVKF	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	+
BDF	+	+	+	+	-	+	+	+	-	-	+
EJF	+	+	+	-	-	-	-	-	-	-	-
KE-CSPFK	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+
KF-TFK	+	+	-	+	+	+	+	-	-	-	-
KRE-TFK	+	+	-	+	-	+	-	-	-	-	-
KTIF	+	+	-	+	-	+	+	+	+	+	+
ME-CTFK	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+
NYME- ATFK	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	+
PTE-IFK	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	+
SZIE-JFK	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
TSF-PFK	+	-	-	+	-	-	-	-	-	-	+
VTIF	+	+	+	+	-	+	+	+	+	-	+

³ **20/2001. (VI. 30.) OM rendelet**

a pedagógus-szakvizsga képesítési követelményeiről szóló 41/1999. (X. 13.) OM rendelet módosításáról

A felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény 74. §-a (1) bekezdésének *e)* pontjában foglalt felhatalmazás alapján a pedagógus-szakvizsga képesítési követelményeiről szóló 41/1999. (X. 13.) OM rendelet (a továbbiakban: R.) módosítását a következők szerint rendelem el:

1. § Az R. 3. §-a a következő (3)-(6) bekezdéssel egészül ki:

"(3) A 2. számú mellékletben felsorolt jogszabályok alapján szakirányú továbbképzésben részt vevő vagy szakirányú továbbképzésben korábban szakképzettséget szerzett pedagógusok számára az 1. számú melléklet 4.7. pontja szerinti pedagógus-szakvizsgára felkészítő képzést csak azok a pedagógusképzést is folytató felsőoktatási intézmények indíthatnak, amelyek szakirányú továbbképzést és az R. alapján pedagógus-szakvizsgára felkészítő szakirányú továbbképzést indítanak.

(4) A pedagógus-szakvizsga követelményeinek a 2. számú mellékletben felsorolt jogszabályok szerinti szakképzettség megszerzését követő teljesítését a szakirányú továbbképzési oklevélhez csatolt melléklet igazolja.

(5) A 2. számú mellékletben felsorolt jogszabályok alapján szakirányú továbbképzésben részt vevő esetben, amennyiben a képzés folytatásaként pedagógus-szakvizsga követelményeit is teljesíti, a jogszabályokban meghatározott szakképzettség mellett az oklevélben meg kell jelölni azt is, hogy a pedagógus-szakvizsga követelményeinek eleget tett.

(6) A 2. számú mellékletben felsorolt jogszabályok szerinti szakirányú továbbképzési szak az 1. számú melléklet 4.7. pontja szerint akkor indítható, ha a szakirányú továbbképzési szak e rendelet 1. számú melléklete 5.1. pontja szerinti kötelezően oktatott tanulmányi terület témaköreinek figyelembevételével elkészített tantervet a felsőoktatási intézmény tanácsa jóváhagyta és azt az intézmény vezetője - a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény 74. §-a (1) bekezdésének *f)* pontja szerinti közzétételi kérelemhez mellékelve - megküldi az oktatási miniszternek."

2. § Az R. mellékletének 4. pontja a következő 4.7. ponttal egészül ki:

"4.7. A 2. számú mellékletben felsorolt jogszabályok alapján szakirányú továbbképzésben újabb szakképzettséget szerzett pedagógusok - a szakirányú továbbképzés keretében folytatott tanulmányok beszámításával - további, legalább egy féléves képzésben teljesíthetik a pedagógus-szakvizsgára felkészítő szakirányú továbbképzés követelményeit. A képzés ismeretanyaga e rendelet 5.1. pontjában foglalt, kötelezően oktatott tanulmányi terület témaköreit foglalja magába. A tanórák száma legalább 180 óra, amely alól a 2. számú mellékletben felsorolt szakirányú továbbképzési szakok képesítési követelményei alapján - a korábbi tanulmányok beszámításával - a felsőoktatási intézmény a tantervében és tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint adhat felmentést."

3. § Az R. mellékletének 5.1.2. pont második bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

"Az intézmény fenntartójának jogai és kötelességei; egyeztetési mechanizmusok és fórumok az intézmény és a fenntartói között; a gyermekek családjával való kapcsolattartás és intézményes formái. Kommunikációs kölcsönviszony a környezettel (az intézmény képének tudatos alakítása a helyi közvéleményben; média és közoktatás; az oktatási intézménnyel szemben támasztott helyi igények megfogalmazása, feltárása). Az intézmény természeti és épített környezete."

4. § Az R. mellékletének 6. pontja 6.3.4. ponttal egészül ki:

"6.3.4. A 2. számú mellékletben felsorolt jogszabályok alapján tanulmányokat folytató pedagógusok a szakirányú továbbképzési szak és a pedagógus-szakvizsgára felkészítő szakirányú továbbképzési szak követelményének teljesítéséről további, az 5.1. pontban meghatározott, kötelezően oktatott tanulmányi terület ismeretanyagára épülő komplex szóbeli vizsga szervezésével egy záróvizsga keretében is számot adhatnak. A záróvizsga eredménye a szakdolgozat és a szakdolgozat védésének átlageredménye, valamint a legalább két szóbeli vizsga érdemjegyeinek egész számra kerekített számtani átlaga. A 2. számú mellékletben felsorolt jogszabályok alapján már újabb szakképzettséget szerzett pedagógusok a pedagógus-szakvizsga követelményeinek teljesítéséről a felsőoktatási intézmény által szervezett záróvizsgabizottság előtt komplex szóbeli vizsga keretében adnak számot. A záróvizsga eredménye a szóbeli vizsga érdemjegye."

5. § Az R. e rendelet *mellékleteként* közzétett 2. számú melléklettel egészül ki, egyidejűleg a jelenlegi melléklet számozása 1. számú mellékletre változik.

6. § (1) Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.

(2) Az R. 1. § (1) bekezdésében a "melléklete" szövegrész helyébe az "1. számú melléklete" szövegrész, az 1. § (2) és (3) bekezdésében, továbbá a 3. § (1) és (2) bekezdésében pedig a "mellékletének" szövegrész helyébe az "1. számú mellékletének szövegrész lép."

(3) E rendelet hatálybalépésével hatályát veszti a közoktatási vezető szakirányú továbbképzési szak képesítési követelményeiről szóló 8/1997. (II. 18.) MKM rendelet 3. §-ának (1) bekezdése, a vezető óvodapedagógus szakirányú továbbképzési szak képesítési követelményeiről szóló 13/1997. (II. 18.) MKM rendelet 2. §-ának (1) bekezdése, a tanügyigazgatási szakirányú továbbképzési szak képesítési követelményeiről szóló 11/1997. (II. 18.) MKM rendelet 3. §-a, a pedagógiai értékelés és tantervfejlesztés szakirányú továbbképzési szakok képesítési követelményeiről szóló 12/1999. (III. 8.) OM rendelet 2. §-ának (1) bekezdése, az óvodai szakértő szakirányú továbbképzési szak képesítési követelményeiről szóló 29/1999. (VII. 6.) OM rendelet 2. §-a, a gyakorlatvezető tanító szakirányú továbbképzési szak képesítési követelményeiről szóló 28/1999. (VII. 6.) OM rendelet 2. §-a.

(4) A (3) bekezdésben felsorolt jogszabályok szerinti szakirányú továbbképzési szakokon 2002. január 1-jétől - a rendeletben meghatározott képesítési követelmények megtartásával - a pedagógus-szakvizsga követelményei az e rendelettel módosított R. 1. számú melléklete 4.1. és 5.1. pontjaiban, valamint az e rendelettel módosított R. 3. §-a (3) bekezdésében foglalt rendelkezések alkalmazásával teljesíthetők.

(5) Azokon a szakirányú továbbképzési szakokon, amelyek képesítési követelményeit e rendelet hatálybalépést követően határozza meg az oktatási miniszter, a képesítési követelményekről szóló rendelet szabályozza a pedagógus-szakvizsga követelményei teljesítésének feltételeit.

Melléklet a 20/2001. (VI. 30.) OM rendelethez

"2. számú melléklet a 41/1999. (X. 13.) OM rendelethez

Szakirányú továbbképzési szakok képesítési követelményeiről szóló oktatási miniszteri rendeletek jegyzéke

A mentálhigiénés szakirányú továbbképzési szak képesítési követelményeiről szóló 9/1997. (II. 18.) MKM rendelet.

A nyelv- és beszédfejlesztő pedagógus szakirányú továbbképzési szak képesítési követelményeiről szóló 10/1997. (II. 18.) MKM rendelet.

A felnőttoktatási szakértő szakirányú továbbképzési szak képesítési követelményeiről szóló 12/1997. (II. 18.) MKM rendelet.

A tehetségfejlesztési szakirányú továbbképzési szak képesítési követelményeiről szóló 29/1997. (IX. 16.) MKM rendelet.

A felsőoktatási diáktanácsadási szakirányú továbbképzési szak képesítési követelményeiről szóló 30/1997. (VI. 16.) MKM rendelet.

A tanító, fejlesztési (differenciáló) és az óvodapedagógus, fejlesztési szakirányú továbbképzési szak képesítési követelményeiről szóló 28/1997. (IX. 16.) MKM rendelet.

Az óvodapedagógusi, tanítói gyógytestnevelés szakirányú továbbképzési szak képesítési követelményeiről szóló 4/1998. (II. 13.) MKM rendelet.

A szakpszichológusi szakirányú továbbképzési szak képesítési követelményeiről szóló 5/1998. (IX. 29.) OM rendelet.

Az egészségfejlesztő mentálhigiénikus szakirányú továbbképzési szak képesítési követelményeiről szóló 6/1998. (III. 25.) MKM rendelet.

A fogyatékosok együttnevelési (integrációs) pedagógiája szakirányú továbbképzési szak képesítési követelményeiről szóló 7/1998. (III. 25.) MKM rendelet.

A drámapedagógia szakirányú továbbképzési szak képesítési követelményeiről szóló 8/1998. (XII. 1.) OM rendelet.

A mozgókép- és médiakultúra szakirányú továbbképzési szak képesítési követelményeiről szóló 9/1998. (III. 25.) MKM rendelet.

A szupervizor szakirányú továbbképzési szak képesítési követelményeiről szóló 13/1998. (III. 25.) MKM rendelet.

A tanulási és pályatanácsadás szakirányú továbbképzési szak képesítési követelményeiről szóló 3/1999. (II. 1.) OM rendelet.

A társadalom- és állampolgári ismeret szakirányú továbbképzési szak képesítési követelményeiről szóló 18/1999. (IV. 21.) OM rendelet.

A pályaeorientációs tanár szakirányú továbbképzési szak képesítési követelményeiről szóló 19/1999. (IV. 21.) OM rendelet.

A tánc- és drámapedagógia szakirányú továbbképzési szak képesítési követelményeiről szóló 20/1999. (IV. 21.) OM rendelet.

A család- és gyermekvédelem pedagógiája szakirányú továbbképzési szak képesítési követelményeiről szóló 33/1999. (VIII. 24.) OM rendelet.

A játék és szabadidő pedagógus szakirányú továbbképzési szak képesítési követelményeiről szóló 25/1999. (VII. 6.) OM rendelet.

A fizika szakirányú tanári továbbképzési szakok képesítési követelményeiről szóló 21/1999. (V. 3.) OM rendelet.

A Montessori-pedagógia szakirányú továbbképzési szak képesítési követelményeiről szóló 34/1999. (VIII. 24.) OM rendelet.

A múzeumpedagógia szakirányú továbbképzési szak képesítési követelményeiről szóló 35/1999. (VIII. 24.) OM rendelet.

A hagyományismeret oktató szakirányú továbbképzési szak képesítési követelményeiről szóló 20/2000. (VIII. 3.) OM rendelet.

A roma társadalom ismerete szakirányú továbbképzési szak képesítési követelményeiről szóló 21/2000. (VIII. 3.) OM rendelet.

A gyermek- és ifjúságvédelmi tanácsadó szakirányú továbbképzési szak képesítési követelményeiről szóló 36/2000. (XII. 27.) OM rendelet.

Az ember-, erkölcs- és vallásismeret szakirányú továbbképzési szak képesítési követelményeiről szóló 16/2001. (V. 25.) OM rendelet.

A közgazdasági felsőoktatásban folyó szakirányú továbbképzési szakok képesítési követelményeiről szóló 7/1999. (II. 1.) OM rendelet 2. számú melléklete szerinti humánmenedzsment szakirányú továbbképzési szak oktatási menedzsment szakirányon."

Irodalomjegyzék

(A szakmai, szakmódszertani, pedagógiai és pszichológiai tantárgyak tartalma és aránya az angol, finn holland és német tanítóképzésben)

OKTATÁSI ÉS KULTURÁLIS MINISZTERIUM

Alapképzési és mesterképzési szakok képzési és kimeneti követelményei

X. Pedagógusképzés képzési terület

2. Tanító alapképzési szak

URL: http://www.okm.gov.hu/doc/upload/200705/kepzesi_es_kimeneti_kovetelmenyek_honlapra_05_29.pdf

ORSZÁGOS FELSŐOKTATÁSI INFORMÁCIÓS KÖZPONT

A felvételi eljárás általános tudnivalói

A képzési szerkezet

URL: http://www.felvi.hu/ft7/alt_tud.ofi?mfa_id=1&fej=2&a=32&oldal=4#

OKTATÁSI ÉS KULTURÁLIS MINISZTERIUM

20/2001. (VI. 30.) OM rendelet

A pedagógus-szakvizsga képesítési követelményeiről szóló 41/1999. (X. 13.) OM rendelet módosításáról

URL: <http://www.bolcsweb.hu/page/szabalyzat/20-2001.htm>

EURYBASE – The information database on education system in Europe, (2004/2005).

URL: http://www.eurydice.org/portal/page/portal/Eurydice/DB_Eurybase_Home

DR. HUNYADI, Györgyné, (2004): Tanítóság: szakma, mesterség, hivatás.

Előadóiülés a Magyar Tudományos Akadémián 2004. június 2-án.

URL: http://www.mta.hu/index.php?id=634&backPid=645&swords=tan%EDt%F3s%E1g&tt_news=337&cHash=b5dce4d805

Tanítóképzés a változó felsőoktatásban címen adott áttekintést a tanítóképzés helyéről a felsőfokú pedagógusképzésben. A jelenlegi átalakulásnak várhatóan nyertese lesz a tanítóképzés, hiszen a négyéves BA-képzést követően a tanítói pálya szerves részeként szerezhető majd pedagógusi MA és a tanítóképző intézmények integrációjának minőséget emelő, tartalmi elmélyülése révén megnyílhat az út a neveléstudományi doktori iskolákba is.

BOLLOKNÉ PANYIK, Ilona – HUNYADINÉ, Györgyné (2003): A tanítóképzés az integrált felsőoktatásban. *Új Pedagógiai Szemle*, 2003/07-08, pp. 4-16

URL: <http://www.oki.hu/oldal.php?tipus=cikk&kod=2003-07-ta-Tobbek-Tanitokepzes>

Rövid nemzetközi áttekintést adnak a tanítóképzés időkereteiről és intézményrendszerének alakulásáról, majd érintik azokat a lehetséges következményeket, melyek a tanítóképzés kompetenciahatárainak 5–6. évfolyamra történő kiterjesztésével járhatnak.

TARKÓ, Klára – BENKŐ Zsuzsanna (2005): A magyar Tanítóképzés megújítása. Tananyagfejlesztés a Szegedi Tudományegyetemen. *Új Pedagógiai Szemle*, 2005/7-8, pp. (33-44)

URL: <http://www.oki.hu/oldal.php?tipus=cikk&kod=2005-07-ta-Tobbek-Magyar>

A tanulmány a Szegedi Tudományegyetem Juhász Gyula Főiskolai Karán a Tanítóképző Intézettel közösen az Európa Bizottság Socrates elnevezésű oktatási együttműködési programja keretében készült, a magyar tanítóképzés megújítására irányuló projectről szól.

ELTE TÓFK

Tájékoztató

Nappali tagozat

<http://www.tofk.elte.hu/egyeb/kiadvany/05/ntk.pdf>

KAPOSVÁRI EGYETEM PEDAGÓGIAI FŐISKOLAI KAR

Tanítói szak, követelmények.

URL: <http://www.csvmtkf.hu/oktatas/altalanos.htm>

BERZSENYI DÁNIEL FŐISKOLA

URL: <http://www.bdtf.hu/tmk/tnti/ta/default.aspx>

Tanítói alapszak, tantárgyi programok.

URL: <http://www.bdtf.hu/tmk/tnti/ta/Dokumentumok/tant%C3%A1rgyi%20programok.pdf>

ROEHAMPTON UNIVERSITY

London

URL: <http://www.roehampton.ac.uk/ug/programmedetails.asp?xml=ug|newprimaryeducation|index.xml>

PROGRAMME OUTLINE: Students are advised to view the programme structure diagram available at:

URL: <http://studentzone.roehampton.ac.uk/programmedetails/q3/baprimariedstructure.doc>

PROGRAMME DETAILS 2007-2008.

URL: <http://www.roehampton.ac.uk/ug/programmedetails.asp?xml=ug|newprimaryeducation|index.xml>

PGCE Primary Postgraduate Certificate of Education

LIVERPOOL JOHN MOORES UNIVERSITY

URL: <http://cwis.livjm.ac.uk/StudyLJMU/63053.htm#1>

Undergraduate programmes

URL: http://activeweb.livjm.ac.uk/progspecs/ECL/10886/01_08_2006/version_02_01/10886.pdf

UNIVERSITY OF HERTFORDSHIRE/ BED PRIMARY

<http://perseus.herts.ac.uk/uhinfo/extrel/subjectsearch.cfm?subject=Education>

PRIMARY EDUCATION PGCE

http://perseus.herts.ac.uk/uhinfo/library/m30188_3.pdf

HOPKINS, David (2004): Kiválóság és méltányosság – az angol oktatási rendszer jellemzői. *Új Pedagógiai Szemle*, 2004/12, pp.16-25.

URL: <http://www.oki.hu/oldal.php?tipus=cikk&kod=2004-12-ko-Hopkins-Kivalosag>

Az előadás az angliai iskolákban végrehajtott nagy ívű reformot mutatja be, amelynek keretében minden iskolára kiterjedően bevezették a tanulók teljesítményének folyamatos mérését. A neves angol előadó adatokkal támasztja alá, hogy a folyamatos tesztelés hatásaként látványosan növekedett a tanulók teljesítménye, javulni kezdett az oktatás minősége. Eközben csökkent az iskolák szelektivitása, azaz a hátrányosabb helyzetű tanulói rétegekben is növekedtek a teljesítmények. David Hopkins szerint, ha a tanítás egyénre szabott, ha a tanárok felkészültek a differenciálásra, akkor a minőség nem mond ellent a méltányosságnak, azaz nem nőnek, hanem csökkennek az esélykülönbségek.

NIEMI, Hannele – JAKKU-SIHVONNEN, Ritva (2005): Megelőzve a Bologna folyamatot – 30 év kutatás alapú tanárképzés Finnországban. *Pedagógusképzés*, 2005/2

URL: http://www.pedagogia-online.hu/onk2005/niemi_megelőzve.htm

2005. augusztus 1-jén Finnország áttér a két fokozatú tanárképzésre. A három év alatt megszerezhető alapszint és a két év alatt megszerezhető mester szint együttesen nyújt képzést a tanároknak arra, hogy általános, illetve középiskolában taníthassanak. A finnországi tanárképzés alapjait a hetvenes években fektették le. Azóta Finnországban a tanárképzés legfontosabb irányait a kutatási irányultság, a folyamatos hazai és nemzetközi értékelés, és annak a követelménynek a bevezetése jellemzi, hogy a jövőbeli szakosodástól függetlenül minden tanár szakos hallgatónak meg kell szereznie egy alapképzettséget.

MIHÁLY, Ildikó (2007): Iskolarendszerek Európában. Milyen ma a Finn iskolarendszer? *Országos Közoktatási Intézet*, 2007.

URL: <http://www.oki.hu/oldal.php?tipus=cikk&kod=iskolarendszerek-Mihaly-Finn>

A PISA 2003 tapasztalatai mindenképpen azt mutatják: a finn oktatás helyes utat választott, azóta is jó irányban fejlődik. Az oktatási reform-tevékenységet azonban még mindig nem kívánják leállítani; 2006-ban a közoktatás minden szintjén oly módon alakítják át a curriculumot, hogy a tankötelezettség időszakára vonatkozóan tovább növelik az anyanyelvi és a matematikai óraszámokat, és újabb programokkal erősítik a tanulókkal közvetlenül foglalkozó pedagógusok továbbképzését is.

SCHÜTTLER, Vera – BOGNÁR, Mária (2006): Oktatásfejlesztési tapasztalatok Hollandiából Tanulmányok az iskolafejlesztés nemzetközi gyakorlatából. *Országos Közoktatási Intézet*.

URL: <http://www.oki.hu/oldal.php?tipus=cikk&kod=iskolafejlesztés-Bognar-oktatasfejlesztési>

A hollandiai oktatás egyenletes, magas színvonalú teljesítményéről ismert. Az utóbbi néhány év nagy nemzetközi felméréseiben minden esetben az élen szerepelnek közt található. (Felnéptéri írás-olvasás-vizsgálat, TIMSS, PIRLS.) A hollandiai oktatásfejlesztők, iskolafejlesztők nemzetközileg elismert és szívesen fogadott szakemberek, az általuk segített fejlesztések általában igen sikeresek.

BIKICS, Gabriella: Új utak a németországi pedagógusképzésben, *Iskolakultúra*, 2002/1. pp. 79-89

URL: <http://www.iskolakultura.hu/>

Németország újraegyesítése óta a német pedagógusképzésben reformelképzelések és modell-kísérletek követik egymást. Hogyan hatottak a német tanárképzésre az újraegyesítés után a korábbi kelet- és nyugatnémet tanárképzési hagyományok? Hogyan hatottak rá az elmúlt évtized új igényei és kihívásai, a gazdasági, politikai, társadalmi környezet változásai? Melyek a német tanárképzés főbb jellemzői? Milyen reformtörekvéseket indítottak el a változások?

HUMBOLDT-UNIVERSITÄT ZÜRICH, The Reform of Teacher Training in Berlin.

URL: <http://www.google.hu/search?hl=hu&q=humboldt+university+berlin+parliament&meta=&btnG=Google+keres%C3%A9s>